

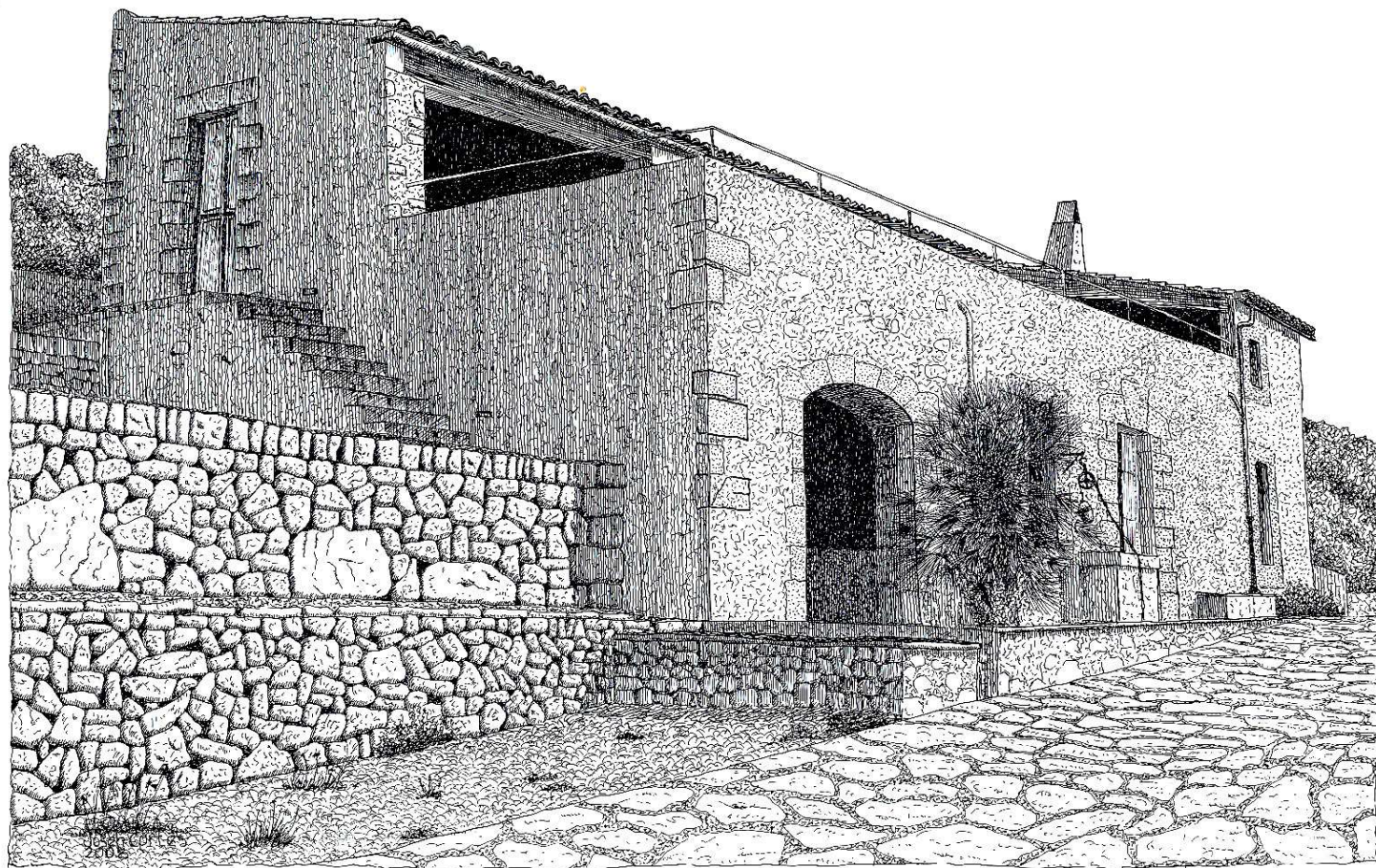

flor de card

Sant Llorenç des Cardassar * Octubre del 2008 * núm. 363

En aquest número

- * Una Església amb cor de mare, per Jeroni Llambias
- * L'activitat comercial a Sant Llorenç, a cura de Joan Llull
- * Tu tries, el blog coordinat per Guillem Pont
- * Déu rancorós o Déu amorós?, es demana Ignasi Umbert
- * Crònica informal, per Josep Cortès
- * La reivindicació del tren de Llevant, per Joana Maria Galmés
- * La falsedat dels polítics, segons Pau Quina
- * En Martí d'es Lentes i el *Consejo local del Movimiento*, per Josep Cortès
- * La Fira del teatre de Manacor, a càrrec de Joana Domenge
- * Els Trescadors van a Lluc i a sa Costera, per Josep Rullan i Pedro Pocoví
- * Els *Malalts* corren per Ciutadella, per pau Quina
- * I les seccions fixes habituals

Ses Voltes

El tren

El mes passat es va presentar a l'Auditori Sa Mònica el projecte per perllongar la línia de tren des de Manacor fins Artà. Sembla ésser que ja es disposa de pressupost, que les obres s'iniciaran l'any que ve i que la major part estaran enllestides durant la present legislatura. És una notícia que celebrem i que ve a donar complida satisfacció a les iniciatives que diversos col·lectius han duit a terme des de fa anys, d'ençà de la reunió que férem a Artà les revistes del Llevant de Mallorca reivindicant la reapertura de la línia.

Amb tot i amb això, però, hi ha diversos punts que queden en l'aire, el major dels quals és la travesia de Manacor. En aquest sentit, sembla encertada la decisió de començar per la banda d'Artà, ja que així els dona un marge d'un parell d'anys per aclarir definitivament si soterran o no el pas per la capital de la comarca i asseguruen que el projecte es durà a terme, sigui qui sigui el qui governi a la propera legislatura.

Segons la nostra opinió no seria necessari gastar-se tants de doblers per soterrar les vies dins el casc urbà de Manacor, ja que per moltes ciutats el tren -com el de Sóller- o els tramvies passen per damunt sense causar especials molèsties ni accidents als vianants. I tampoc no considerem necessari expropiar terrenys per treure-les de Manacor per tal que passi ran de l'hospital, ja que amb una aturada prop de Can Nadal deixaria els passatgers a cinc minuts del centre mèdic. En aquest sentit, no cal oblidar que els terrenys per on passen les vies no són propietat de l'Ajuntament de Manacor i, per tant, segons la llei, els poden reutilitzar quan vulguin, talment com ho poden fer pels indrets fora del casc urbà.

El que no sembla de cap manera adequat és que el nou tren arribi només fins a l'entrada de Manacor i que els passatgers hagin d'agafar un bus que els porti fins a l'altre tren per anar a Ciutat. Això seria una opció tercermundista que no s'avé amb les necessitats i el nivell de vida actuals. Els polítics tenen temps per trobar una solució racional, si no volen que la gent doni l'esquena al tren i segueixi optant per moure's amb cotxes particulars.

Un altre punt a aclarir és el de les estacions de Sant Llorenç i Son Carrió i els seus voltants. Sabem que per a la de Sant Llorenç hi ha un projecte que superarà el milió d'euros, però encara no coneixem exactament què hi volen fer. Per uns profans com nosaltres sembla exagerada aquesta xifra per rehabilitar unes cases l'estructura de les quals ja està feta sobre uns terrenys que no s'han de comprar, però haurem d'esperar a veure el projecte per donar la nostra opinió.

Sigui com sigui, confiem que aquesta vegada sigui ver que el tren tornarà passar per Sant Llorenç, després de mes de trenta anys d'haver abandonat les estacions.

Flor de Card

Revista d'informació general de Sant Llorenç des Cardassar (Mallorca)

Adreça: carrer de Sant Llorenç, 36

Correu electrònic: flordecadcard@premsaforana.cat

Telèfon: 971 569119

Publicitat: Ignasi Umbert: 670 355462

Octubre del 2008 - Número 363

Dipòsit legal: 765-1973

Edita: Associació cultural Flor de Card

Imprimeix: Gràfiques Muntaner (Manacor)

Director: Josep Cortès i Servera

Consell de Redacció: Felip Forteza
Antònia Galmés
Guillem Quina
Joan Santandreu
Guillem Soler
Ignasi Umbert

Col·laboren

Josep Cortès	Ses Voltes	Portada
	Crònica informal	11
	En <i>Martí d'es lentes</i>	15
	El <i>Movimiento</i>	16
Jeroni Llambias	Una Església amb cor...	3
Joan Llull	L'activitat comercial	4
Guillem Pont	Tot controlat	6
	L'ara	7
Ignasi Umbert	Déu racorós o amorós?	8
Nicolau/Simonet	Demografia	10
Joana M. Galmés	La reivindicació del tren	12
Pau Quina	Falsos	14
	Esports	26
Tomàs Martínez	D'un pare, d'un mestre	18
	Dèiem	32
Joana Domenge	La Fira de teatre	19
Pedro Pocoví	Sa Costera	20
Josep Rullan	La pujada a Lluc	21
Diversos	L'Escola	22
Neus Andreu	Diagnòstic socioambiental	24
	Recollida selectiva	24
Correu-e	Mercat de valors	25
Margalida Fiol	Pàgina infantil	27
Crom el Nòrdic	Filosofia	28
Gerardo Ruiz	Polícia local	29
Joan Roig	Tertúlia de cafè	30
Xesc Umbert	El temps	31
Tomàs Martínez	Des del meu racó	36
Bel Nicolau	Distribució	

Nota

Els articles apareguts en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.

Una Església amb cor de mare

Jeroni Llambias Vidal

Avui em permet un comentari imaginari sobre una possible Església pensada, sentida i organitzada des de la sensibilitat femenina. Una Església a on un 50% dels seus dirigents fossin dones, de la mateixa manera que són dones laïques més del 50% dels agents de pastoral actius a la base de les nostres comunitats parroquials. És una reflexió imaginària i suggeridora i un petit acte de justícia a moltes dones que mantenen la pastoral de les nostres comunitats locals, i que com una contradicció no tenen lloc en els estaments decisius de l'Església, formats exclusivament per homes.

Personalitzarem aquesta Església amb cor de mare en Maria, mare de Jesús, que fou la primera gran deixeble i que, juntament amb altres dones tingué un paper important a l'origen del cristianisme: animar aquells primers cristians que intentaven obrir-se camí enmig de les dificultats de l'Imperi Romà. Ella i elles, seduïdes per la persona i la paraula de Jesús donen confiança a aquells deixebles que volen emprendre el projecte del Regne de Déu predicat i viscut per Jesús.

Per aquesta reflexió sobre una Església amb cor de mare ens servirem d'algunes de les invocacions tradicionals de la lletania del rosari:

- "Consol dels afligits": Entén els qui sofreixen malmenats per la pobresa, la soledat i marginació, perquè ella mateixa és la mare d'un fill incomprès, perseguit, jutjat i condemnat a mort per les institucions més sagrades, com són "el Temple" de Jerusalem i "l'Estat" de l'imperi romà.

- "Reina dels Màrtirs": protectora i defensora dels innocents, malferits i morts per guerres i per terrorisme de tota casta i per violència de gènere. Advocada dels qui són víctimes a causa de lluitar per un món menys corrupte, més igualitari i més just. Dóna un punt d'acceleració al procés de beatificació dels "sants màrtirs" d'Amèrica Llatina.

- "Salut dels malalts": Prioritza la salut i la qualitat de vida dels malalts de la SIDA, del càncer, de les malalties genètiques, etc. Promou la investigació en el grau més elevat possible sense posar dificultats innecessàries o massa depresa.

- "Reina dels pecadors". "Verge misericordiosa": Llar oberta als qui es troben enganxats en els seus propis errors i limitacions, perquè puguin regenerar la seva vida i el seu futur. Dóna una segona, tercera, quarta i més oportunitats a tots els qui exerceixen el dret a equivocar-se i a aprendre de l'experiència de la vida mateixa.

- "Auxili del cristians": Posa atenta l'orella als qui i a les qui dins l'església voldrien

ser escoltats i escoltades amb més atenció i respecte: els col·lectius creients i feministes, els divorciats i divorciades, els capellans casats, les parelles enfront de la paternitat responsable, els qui senten amb força una identitat de gènere contrari a la que se'ls ha assignat, els consells parroquials i diocesans, etc.

- "Model de generositat amb Déu": Donació gratuïta. La seva preocupació no és l'escalafó ni el grau de jerarquia que ocupa, sinó atendre amb afecte i sensibilitat les necessitats dels demés i mantenir viva la esperança i la il·lusió de tots i totes, a qui dedica el seu sentit pràctic i treball detallat les vint i quatre hores del dia.

- "Reina concebuda sense pecat original": sense ni mica de corrupció. No es deixa seduir per les ideologies dominants del moment que volen imposar el seu ordre per la força i pel domini de la por. No manipula les consciències ni oprimeix amb falsos "poders sagrats".

- "Reina de la Pau": Sap que la pau no vindrà per la força de les armes i per la imposició del més fort, sinó pel reconeixement mutu de les diverses races, sexes, cultures, civilitzacions i religions. I per l'absència d'interessos creats egoistes. Creu fermament en la igualtat de tots, el diàleg amb tots, i la confiança amb tothom.

- "Mare amable". "Causa de nostra alegria": Es molt important per ella la felicitat de tothom; que ningú visqui en la depressió i el desànim, que tots i totes es trobin a gust dins la seva pell, sense imposar-los regles repressives i estructures supèrflues i interessades.

Vet aquí un model d'Església, imaginari o "real", amb cor de mare i que guaita com un "Estel del Matí", que apunta a nous horitzons, que semblen llunyans, però que pot ser estiguin just darrera el cantó. Una Església amb cor de mare, com ella i amb elles.

Imatge: la Immaculada, d'Alonso Cano. Catedral de Granada

L'activitat comercial i la guia de comerços de Sant Llorenç

Joan Llull

El meu vessant d'observador de la nostra realitat, d'aquesta quotidianitat que batega a tots els racons del nostre poble, em duu a parlar avui de l'activitat comercial llorençina i de la guia de comerços que s'ha editat.

Lingüísticament, aspecte del qual m'és impossible desempallegar-me sigui quin sigui el tema estudiat, diré que el terme més antic per donar nom a l'establiment on es venen a la menuda un o més articles de comerç és el de "botiga" (del grec "apothēke", "magatzem"). Així, és ben correcte parlar tant d'una botiga de roba com d'una d'electrodomèstics o d'ordinadors. Recentment, però, el català ha manllevat al castellà el terme "tenda", admès ja per l'Institut d'Estudis Catalans, amb la qual cosa "botiga" ha quedat restringit a l'establiment comercial, generalment petit, on es ven menjar. Ara ja ningú no diu que va a una botiga de roba o de fotografia.

Fa algun temps ja vaig parlar, en aquesta mateixa revista, de la llengua emprada a la retolació comercial dels negocis, botigues, locals, empreses i altres tipus d'establiments. La conclusió d'aquella anàlisi -que no sé si quedà en "projecte"- era que la llengua catalana era la usada majoritàriament a la retolació comercial del nostre poble.

Fet aquest parèntesi, doncs, parlaré primer de l'activitat comercial a Sant Llorenç i tot seguit de la guia, per a mi útil i magnífica, que apareix en una de les fotografies adjuntes i que tots deveu haver vist.

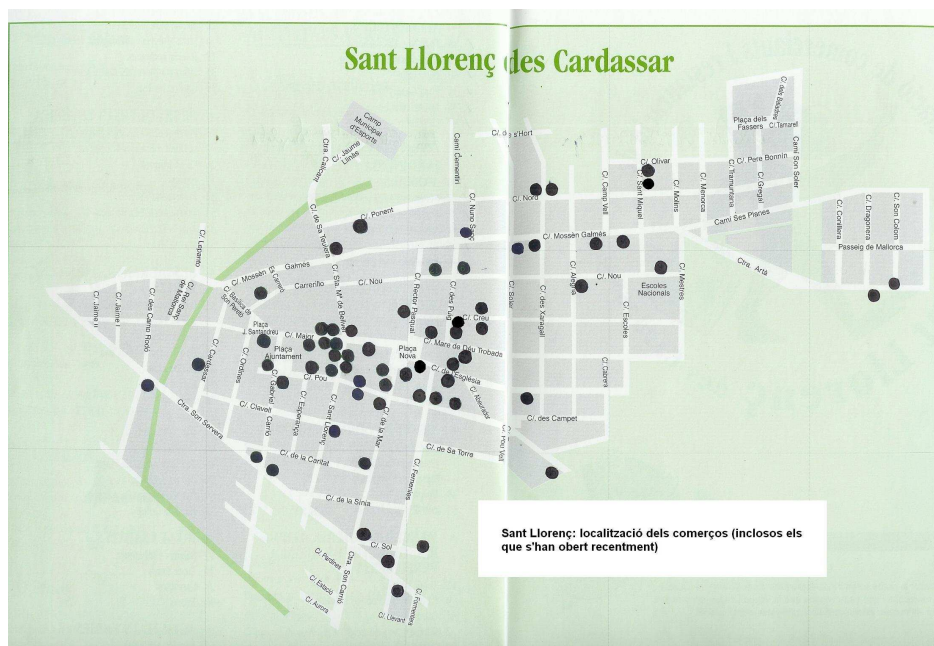
Les botigues i comerços són un indret on la gent es relaciona amb altra gent, on hi fa "vida social" i parla de coses com el temps que farà, el mort del

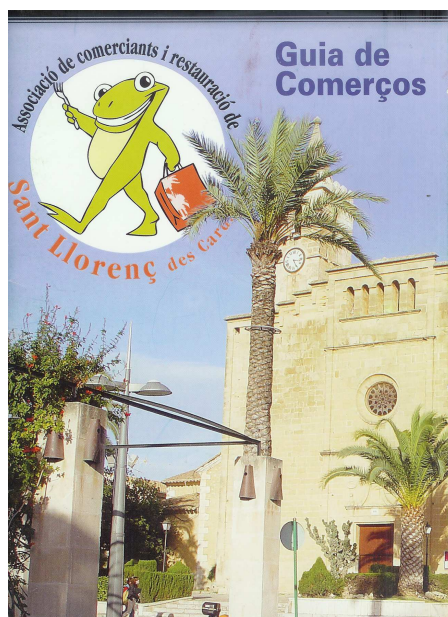
dia, la família, la feina... Són, igual que el carrer, centres on diàriament batega la vida del poble.

Hi ha negocis de llarga durada -independentment de quin en sigui el propietari- i d'altres que han deixat d'existir. Entre els de llarga durada, a tots ens ve al cap el bar Nou, el bar de can Corem, l'estanc, el forn Nou, etc., establiments l'activitat dels quals s'ha perllongat des que es varen obrir. D'altra banda, he fet un recull -incomplet, això sí- dels que antany varen existir i ara ja no hi són: cas Cocoveter i ca n'Aina Roja (llepolies); can Toni, can Ramon i can "Sansón" (forns); can Perllonga, can Corem, cas Coniller i can Parrino (barberies); ca na Pisqueta, ca na Xereta, ca na Margalida Fava, ca na Parrina (peruqueries de dona); la carnisseria Nova, can Migollo, can Bosco, Ca ses Milorpes, cas Milorp (carnisseries); can Miró (ferreteria); can Caron i cas Solleric (materials de construcció); can Madona i ca na Monita (llibreries i papereries); ca na Molí d'Aigo, ca na Pisca (objectes de regal); cas "Quefe" de s'estació, can Paler i ca na Fil (sabateries); can Salvador, ca na Sorrilla, es Glopè, cas Corder, ca na Mena, cas Coix, es Garatge, can Mateu, cas Coix, Sa Granja, es Pou, can Pinxo, es Groc Llimona, cas Sivillano, s'Estel (bars); cas Corder (esparteria);

ca na Busqueta o ca na Busca -al carrer de la Creu, retolada "C'ane Busque": eren altres temps!-, ca na Busca -al carrer del Pou-, ca na Pilar, can Pipado, ca na Cosme o ca s'Escolar, ca na Pisca, ca na Tomassa, ca na Bàrbara, ca na Francisca Galmés, ca na Batleta, ca na Damiana, ca na Tonina de Ses Voltes, sa Botigueta, ca na Cati Barbota, cas Ros, ca na Busquera, ca n'Eulària, ca na Jana, cas Boquet, ca na Bet Cabrera, ca na Garrovera, ca na "Cuana" Parrina (botigues d'alimentació); ca s'Estrella, Sa Coma, ca n'Antònia Robina, ca sa madona Anita, can Pinxo (roba i teles); can Torres (fotografia); ca ses Crespineres i can Josep Doro (electrodomèstics); i així un llarg etcètera. Em ve ara al cap un altre cas, el d'un rellotger que crec que nomia Dioni i que s'establí fa devers vint-i-cinc anys on abans hi havia la farmàcia, al carrer de Santa Maria de Bellver. Totes aquestes botigues, i moltes més, ja són només records.

Una diferència que he observat entre el món comercial llorençí de primer i el d'ara és el de la seva ubicació: abans la major part es concentrava en el centre, als voltants de la plaça Nova. Ara, per contra, hi ha botigues i locals allà on abans eren els afores, com el bar de Can Pedro, l'Odissea's o el forn

de Ca n'Angelita.

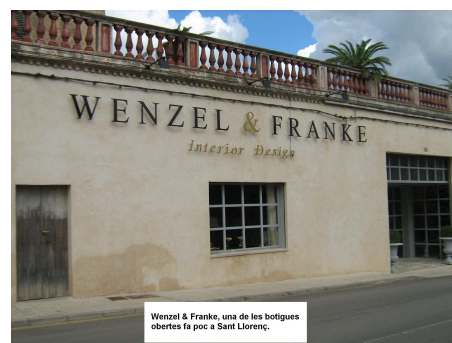
Obrir un negoci implica coratge no exempt d'un cert risc. Darrerament Sant Llorenç ha vist que s'obrien botigues i es tancaven al cap de poc temps. Es veu que la cosa no ha funcionat i els seus propietaris no han tengut més remei que rodar clau. D'altra banda, fa poc els profans en economia ens hem assabentat d'una paradoxa: la crisi econòmica actual fa que molta gent, especialment jove, s'arrisqui a constituir una empresa. Ironies de la vida.

La guia a què em referia ha estat editada pel Consell de Mallorca i duu el segell de l'Associació de comerciants i restauració de Sant Llorenç des Cardassar. És una guia molt útil, a parer meu, ja que ens informa de l'adreça, del número de telèfon, de l'horari co-

mercial, del correu electrònic -si en disposa- i del tipus d'activitat que realitza cada comerç. Així, trobar el número de telèfon del bar de Can Corem, per exemple, esdevé una cosa molt més fàcil que si l'hem de cercar a la guia telefònica. Feis la prova i ho veureu!

L'opuscle va aparèixer fa algun temps i, a tall de presentació, inclou unes paraules de la presidenta de l'associació, Antònia Maria Gelabert Llinàs. L'adreça electrònica que hi apareix ja no és operativa, com jo mateix vaig comprovar: volia esbrinar la data de publicació del llibret. Les botigues hi estan classificades de la següent manera: a) Alimentació (6); b) Construcció, ferreteria, jardineria i alimentació animals (5); c) Electrodomèstics, informàtica i fotografia (6); Menatge i drogueria (5); d) Merceria, joieria, llibreria, objectes de regal i perfumeria (11); e) Perruqueria i estètica (8); f) Restaurants, bars i cafeteries (14); g) Roba i sabates (4); h) activitats diverses (2). Tots els locals tenen assignat un número i a les dues darreres pàgines un plànol del poble ens permet localitzar-los. Si tenen articles de diferents àmbits solen aparèixer en els diversos apartats.

Alguns comerços que hi figuren ja no existeixen i n'han aparegut de nous, la qual cosa fa suposar que la guia no és recent -és a dir, no és d'enguany. Aprofitaré aquí per detallar tant els que han desaparegut com els que s'han obert nous. Entre els desapareguts, esmentaré la clínica veterinària Zooclínic i el negoci Sabates i Sabatetes, tots dos del carrer de Sant Llorenç; i els que no hi

Wenzel & Franke, una de les botigues obertes fa poc a Sant Llorenç.

apareixen, sigui per haver estat oberts fa poc, sigui perquè no hi estaven en el moment de fer-se la guia, sigui per descuit, són els següents: el de figuretes de decoració -sense nom- al carrer del Pou, 24; la pastisseria de ca na Xisca (C/. de Sant Llorenç, 5); la perruqueria Antònia (C/. del Clavell, 7); el locutori de Sant Llorenç (C/. del Pou, 21); el restaurant Es Pati (C/. d'en Soler, 22); el restaurant Molí d'en Bou -errada incomprensible- (C/. del Sol, 13); la botiga de disseny d'interiors Wenzel & Franke (C/. de Mossèn Galmés, 93); el forn de can Montserrat (C/. Major, 20); el forn i pastisseria ca n'Angelita (carretera de Son Servera, 30); la botiga d'animals i complements Bestcan (C/. de Mossèn Galmés, 128); l'Spar del carrer de l'Església, 6 i el del carrer de Sant Miquel, 16; i la pizzeria Can Mateu (C/. de la Creu, 6).

I ja per acabar, diré que he incorporat les botigues noves al plànol de la guia, que acompanya aquest escrit. Els punts serviran almanco perquè ens facem una idea d'on es concentra sobretot l'activitat comercial de Sant Llorenç.

Ultramillor

**Agència de viatges del grup A
Títol 999**

**Carrer del Sol, 19
Cala Millor-Mallorca
Tel. 971 585720**

FONTANERIA

JOAN MIQUEL

C/ Verge Trobada, 46. - Mobil 636089861
07530 SANT LLORENÇ

Tot controlat

Guillem Pont

El fil de la conversa

Tu tries!: cada persona sempre pren les decisions que vol prendre, tria la seva vida

Ho necessites?: no sempre necessitam tot allò que pensam que necessitam

Vols?: els fets de les persones a vegades s'allunyen de les aportacions de la ciència i, a més, no hi ha canvi sense resistències

Tot controlat?: A vegades les coses passen sense comptar-hi

Una

Era present a una d'aquestes reunions llargues i pesades. Com en moltes altres ocasions tenia el mòbil en situació de silenci. Veia les trucades però no les podia atendre; la majoria venien del desviament i realment tampoc no sabia qui era el que trucava; "si es interessant deixaran missatge" em deia a mi mateix. Vet aquí que en un petit descans, sense saber ben bé per què i de forma ben excepcional deixo el mòbil a na Dàmaris (nom grec de l'eficient companya temporal de feina) per a què atengui les trucades... i després ja en parlarem.

Al pocs minuts d'haver reiniciat la reunió m'avisen que en el telèfon tenc un tema important i urgent. Ostres! Per quines cinc-centes se'm va ocórrer deixar el telèfon a una altra persona, cosa que mai acostumo a fer?

Dues

Tenia previst aquests mes tocar el tema de la sincronicitat (Concepte de Jung per designar la coincidència de dos o més successos en la que hi ha implicada alguna cosa més que la possibilitat aleatòria). En una segona lectura –la primera m'havia passat de llis i aquí es podria assenyalar allò de "els mestres apareixen quan l'alumne és a punt"– el llibre de Jaworsky^[1] amb aquest títol m'havia aportat profundes reflexions sobre totes aquestes preteses "casualitats" que adesiara tenim la sort de viure. I amb això, ai las!, m'arriba un mail de na Carme Bahima, fins fa poc companya de curs, amb un retall sobre el concepte de "serependisme"^[2] o la sort de trobar coses valuoses per casua-

litat, la forma de trobar allò que no estàs cercant. Per què en aquest precís moment?

Tres

I es així que t'entra un no-se-què que se situa a la part superior del ventre i records, altra vegada, l'aforisme de Wagensberg^[3]: És l'atzar un producte de la nostra ignorància o un dret intrínsec de la naturalesa"?

Tots hem viscut coses semblants: penses en una persona i en aquell precís moment te la trobes o et telefona; estant amb una altra persona deis una mateixa paraula o frase en un mateix moment, penses una determinada cosa i et passa...

En podries fer una llista de les teves "sincronicitats"?

Les coses passen, tant si volem com no, tant si ens n'adonem com no... som una peça més de l'engranatge. Vegeu algunes idees per llegir i païr del llibre de Jaworski

P.Senge a la introducció assenyala:

a.- *"El pensament crea el món i després ens diu "no he estat jo" (Bohm)*

b.- *"La majoria de nosaltres no som capaços de percebre la realitat tal com és. La major part del que veiem està conformat per les nostres impressions, la nostra història, el nostre equipatge, els nostres prejudicis. No podem veure els demés tal com són perquè estem massa ocupats reaccionant a la nostra pròpia experiència interna del que evoquen en nosaltres... rares vegades ens relacionam directament amb la realitat"*

c.- *El teorema de Bell –el descobriment més profund de la història de la ciència: "El món és fonamentalment inseparable... tot és connectat amb tot el demés"*

d.- *El Principi de Mach: "La totalitat és necessària per a la comprensió de les parts de la mateixa manera que les parts són necessàries per a la comprensió del tot"*

3.- *Citant Cataneda diu: "Tots, seguem gurerrers o no. Tenim un centímetre cúbic de sort que sorgeix davant nostre adesiara. La diferència entre l'home co-*

mú i el guerrer és que aquest és conscient d'això i una de les seves tasques és estar alerta, esperant deliberadament, de manera que quan sorgeixi aquest centímetre cúbic tenguí la velocitat necessària, la valentia, d'agafar-lo"

El nostre coneixement és limitat, podem decidir allò que volem fer però difícilment podem controlar la deriva; per això ara mateix tot m'aporta a la voluntat de desaprendre algunes de les certeses apreses al llarg de la vida. Deixar de banda el Parménides de tota la vida –l'afirmació del ser i el rebuig del devenir, del canvi– i cercar la fluïdesa de n'Heràclit –el fonament de tot és en el canvi incessant–, passar de pedra a riu, de la certesa al dubte, del convenciment a l'ambigüitat, del "és" al "pot ser"...

Tot això, et pot servir d'ajut o et porta al tancament?

Serè capaç de passar de les idees als fets i al ser?

^[1] Jaworski.- "Sincronicidad. El camino interior hacia el liderazgo". Ed. Paidós Plural

^[2] Podeu trobar referències a través de Google o altre cercador. De rebot –serependisme?– he trobat el concepte en un interessant article "los secretos de los genios de la creatividad" a MASTER-NET.net

^[3] Jorge Wagensberg.- "Si la naturaleza es la respuesta, ¿Cuál era la pregunta? Y otros quinientos pensamientos sobre la incertidumbre". Tusquets editores. Barcelona 2003

El dragó (Tarentola mauritanica) necessita estar atent i esperant el seu centímetre cúbic de sort

L'ara

Guillem Pont

Just feia dos dies que havien canviat l'hora aquesta vegada retrassant la busca del rellotge; segurament per això m'he despert abans del que comptava. Mana el rellotge biològic! Desconec els mecanismes físics i químics que regulen la son, però aquests han tengut més força que no la voluntat de despertar-me a l'hora que necessitava.

Decideixo anar a caminar així, entre altres coses, podré analitzar la resposta del peu que havia sofert la distensió muscular. Apa ido!

Des del Pou d'en Bulla la fosca és ben negra, però fins passat el torrent de ses Planes i haver deixat les darreres faroles no m'adono dels estels, eiii ses Tres Maries! (també conegudes com a Cinturó d'Orió) just en el precís moment en què l'olor dels fems envaeix les pituitàries i el pensament entra en judicis: és una olor gairebé perduda. L'olor de fems de porc fa anys era una olor ben casolana i habitual que, com la de la terra banyada

en haver plogut a l'estiu o la de la sobressada torrada a les nits d'hivern, transitaven pels carrers de la vila com les persones... ara ja no.

Pujant la costeta d'es Garrigó em paro una mica per contemplar els estels a l'entrada del camí des Castellot (no duc fosfi i no s'hi val a badar!) just on en Mateu "Parrino" hi va fer una caseta retolada amb el nom sa Blanquera (efectivament segons els vells mapes, es Garrigó era un establiment de sa Blanquera) i... on deu ser el Carro? -Ossa Major-, ah!, sí, ostres! just aquí dalt! (És clar acostumat a cercar-lo a les nits d'estiu no el trobava, ara de matinada

ha voltat devers cent vuitanta graus). I ses Cabrelles? Sí, allà!; si fa no fa, ses Tres Maries a la banda de llebeig i gairebé imperceptibles, els set estels apiunyats -Pleiades-, a la banda de ponent. Continuo el camí i just entrant a Lluçmar -l'imponent capcer de paret seca n'és la fita-, em roba l'atenció el xiuxiueig dels cables elèctrics d'alta tensió de la

l'absència d'estels i perquè els ulls ja s'han adaptat a la fosca, es poden des- triar els núvols que es presenten fantasmagòrics a la banda de mestral i tanmbé en el llevant, ummmm.

El perfum suau de les flors de l'arreja de la paret partionera de Lluçmar xucla l'atenció de la consciència que es ràpidament desplaçada per al xec-xec-a-xec

d'una perdiu mascle que marca territori per devers Son Caragol.

El peu aguanta, ara el me sent menys que abans, potser amb una mica de reforçament podré recuperar activitats enyorades com trescar amb els Trescadors o ballar alguna mateixa, bé.

Ah sí, aquests embalums són les ovelles d'en Miquel "Ordines" que, sense perdre'm de vista resten ajagudes en el tancat del Camp Gran just a l'indret de la camada de na Campins.

Arribar a ses Sitges, saludar na Xispa, la fidel i pacient cussa de bestiar i començar el retorn. Co-

mença a clarejar. Ràpidament apareixen els colors de les terres, ara ocres de llaurada, en la llum màgica del crepuscle... com canvia tot en pocs moments!... ens escometem amb altres caminadors de matinada... la piuladissa dels gorrions situats en els tarongers que cuida en Guillem "Tenjó" resulta espectacular. També aquest renou insistent i superposat dels gorrions, tant en la colgada, com en el despertar, va a menys, crec que un temps en sentien més!

...

Quantes coses no es poden viure en uns pocs minuts si tries centrar l'atenció en l'ara!

Déu rancorós o Déu amorós?

Ignasi Umbert

Quan vaig començar a interessar-me pel coneixement de la Bíblia, una de les coses que em va sorprendre més va ésser la diferència que hi havia entre el Déu de l'Antic

Testament i el del Nou; i em va sorprendre perquè des dels primers capítols de l'Antic Testament ens podem adonar de la diferència que hi ha entre el Déu venjatiu, rancorós i amb molta mala llet, davant un Déu (Jesucrist) que predicava l'amor entre les persones, inclús ens demana que, si un ens pega una galtada li donem l'altra galta perquè ens en pegui una altra.

Certament, ja a les primeres actuacions d'aquest Déu veiem que no semblen la d'un pare vers els seus fills, fills per Ell creats: primer els expulsa del Paradís terrenal i després els condemna a treballar i a guanyar-se el pa amb la suor del seu front, i el més fotut és que a la dona la condemna a parir amb dolor i a sotmetre's a l'home (primer acte de misogínia). Però això no és prou, també castiga tota l'espècie humana fins a la fi del temps a morir. O sigui, primer crea l'home a la seva imatge i semblança i després, com que no està segur de si l'ha creat bé, els envia una serp per a saber les debilitats que aquesta parella recent creada té -a pesar que ell mateix diu que tot el que havia fet havia estat bo- i els tempta, de tal manera que es demostra que aquest home fet de fang no li ha sortit tan perfecte i el castiga. Totes aquestes actuacions demostren que la seva omnipotència no és tanta i també és la primera mostra de la seva severitat. Sembla que no hi ha pares que arribin a aquest extrem de castigar de per vida amb càstigs com aquests, que inclouen a totes les generacions fins a la fi del temps. Sembla que si aquest Déu fos tant poderós que tot ho pot, hagués pogut evitar tots aquests patiments a l'home que havia creat; o no l'havia creat? És possible que Ell, que ho sap tot i que no es pot equi-

vocar, aquesta vegada s'hagués equivocat de tal manera que la seva millor obra li hagués sortit errada? (vegeu Gènesi, cp. 1 v 26 i següents). Certament no crec de cap manera que hi hagi cap pare que a la primera dolentia castigui el seu fills d'aquesta forma tan desmesurada.

Però no és aquesta l'única mostra del seu mal geni, de la seva rancúnia, del seu absolutisme, no; al llarg de les pàgines de l'Antic Testament n'està ben reblit d'aquest procedir del Déu d'Israel i dels cristians; vegeu-ne algunes mostres: a Gènesi, cp 4, v 17, Caín es va unir amb la seva dona (?) i va infantar Enoc; si Caín era fill de n'Adam i Eva i va infantar fills es va produir una clara acció incestuosa, o no? Gènesi, cp 6, v 4, en aquell temps hi havia gegants a la terra que es casaren amb alguns dels fills de Déu; gegants? El mateix Gènesi, en el cp 7 v 1, diu que de tots els homes (sempre es parla d'homes, mai de dones) que hi havia a la terra en aquell moment tan sols n'hi havia un de bo i per això va fer diluviar durant quaranta dies i quaranta nits, a fi que tota la terra estigués anegada i tant sols se salvaren la família de Noé i set colles de cada un dels animals considerats purs i una colla dels considerats impurs; tots els altres, tant homes com animals, es moriren. Per què aquesta venjança, quina culpa en tenien els animals i la resta dels homes que desconeixien quins eren els desitjos de Déu? I com és possible que dins una arca de les mides que tenia, segons diu la Bíblia, hi cabessin tants d'animals, a més de la nombrosa

família de Noé? I en aquest mateix capítol diu que mai més tornaria exterminar ningú amb un altre diluvi; ha estat així? Sembla que els seus representants a la terra han pensat una altra cosa.

Vegeu que és capaç de fer aquest Déu amb l'home que havia creat: Noé planta una vinya i fa vi i com que li va agradar, en va beure una mica de més i es va engatar; quan Noé es despertà de la seva embriaguesa i sabé el que li havia fet el seu fill (l'havia vist despullat mentre dormia -o és que no li havia vist mai quan estaven com un pot de sardines dins l'Arca?-) digué: "maleït sigui Canaan, fill de Cam. Que sigui esclau dels esclaus dels seus germans". Això va suposar que de la descendència d'aquest fill en sortís la raça negra, bresol de l'esclavitud fins no fa massa anys. Era realment tan espantosa l'acció feta per Cam de veure el seu pare despullat per a castigar d'aquesta manera tota la seva descendència fins a la fi del temps? Si Déu és Just, Omnipotent Misericordiós, que no es pot equivocar, com és possible que hagi de posar a prova els seus fills? Tots coneixeu la història d'Abraham amb el seu fill Isaac (Gènesi, cp 22, v 1 i següents), o el que fa a Adam i Eva quan els envia Satanàs disfressat de serp per a temptar-los; té sentit això? Si ell havia creat l'home a la seva imatge i semblança (Gènesi, cp 1 26), Déu va veure que el que havia fet era molt bo (Gènesi, cp1 v31).

Com és possible que Déu s'equivoqués d'aquesta manera i que l'home que havia creat li sortís granot, que fos un home dèbil, dolent, que sempre anava contra les lleis naturals que Ell havia fet? Per quina raó Déu sempre ha d'estar posant a prova els seus fills? Sembla que si hagués fet les coses ben fetes no hi hauria homes dolents, ni hi hauria plantes verinoses, ni hi hauria animals salvatges, ni hi hauria maldats, ni tampoc hi hauria desastres, etc., etc. Com és possible un Déu tan terrible? Un Déu que permet que la gent es mori de fam, que les guerres delmin el gènere humà d'aquesta manera? Que permeti que quasi sempre siguin els més innocents les víctimes? És aquest realment

el Déu al qual tots els cristians anomenem Pare? Quin Pare és aquest que comporta tot això?

Vegeu un altre exemple de la bondat d'aquest Déu Pare: Moisès va dir al faraó: "Això diu el Senyor: cap a mitjanit passaré pel mig d'Egipte i moriran tots els seus primogènits, des del del Faraó fins al de l'esclava que treballa amb la mola i també les primeres cries de tots els animals" (Èxode, cp 11,v 4). S'ha vist un Déu tan venjatiu i rancorós com aquest Déu d'Abraham, de Moisès, de Jacob i de tots els cristians? Quina culpa en tenien el infants i la resta de les dones d'Egipte de la política del Faraó, o quina culpa en tenien les seves esclaves, o els animals que també foren sacrificats? On és la misericòrdia d'aquest Déu? Com és possible que es deixi morir tanta gent per la simple demostració de poder i egolatria d'aquest Déu d'Israel i nostre? Cap pare mai s'hagués comportat d'aquesta manera tan rancorosa i venjativa.

Quan Moisès davallà amb les tabletas de pedra escrites per Déu o per qui sap qui, trobà la seva gent que estava adorant un vedell d'or que havien fet de les joies que portaven. Moisès, quan ho va veure, va tirar les tabletas a terra i aquestes es feren mil troços. Després, va agafar el vedell que havien fabricat, el va fondre i el va fer moldre fins a fer-ne pols, tirà la pols dins l'aigua i la va fer beure als israelites (cp 32 v20). I una mica més endavant (en el mateix capítol, v 27) es poden llegir ordres de Déu com aquestes: "Que cadascú prengui la seva espasa, passi pel campament d'un cap a l'altre i mati germans, amics i veïns". És fort això. No és això un altre acte de venjança d'un Déu que va permetre que tot un poble -unes sis-cents mil persones- anés perdut pel desert d'Aràbia durant quaranta anys? És això possible o és un altre conte de les Mil i una nits?

Però això segueix; basta donar una repassada a altres articles del Gènesi i de l'Èxode, especialment a partir del capítol 13: com és capaç de destruir les ciutats de Sodoma, Gomorra, Adama, Segor i Seboim? (Gènesi, cp 10,v19) simplement perquè no feien el que Ell manava (en cap moment intenta fer-los

canviar la seva manera de comportar-se)? O la confusió de llengua amb que va castigar el gènere humà per voler fer una torre ben alta, la Torre de Babel (Gènesi, cp 11,v 9); per què no diuen res els seus representants a la terra sobre les que fan, o han fet, a països actuals, com les de Nova York, Hong Kong, Kuala Lumpur o de tantes altres ciutats? Les que volien fer segur que no pasaven de les cinc plantes, però Déu, tan orgullós Ell, de cap manera volgué que els homes demostrassin la seva capacitat. Us diu res això? No li hagués bastat controlar la voluntat dels homes que va preferir espargir-los per tota la terra coneguda i si es volien entendre que estudiessin o fessin es cap viu?

I que me'n digueu de les ordres d'aquest Déu quan es tracta d'usurpar les terres dels altres; el millor és no deixar-ne cap de viu, no fos cosa que els brots reviscolessin; i si no vegeu a l'Èxode, cp.17, v16, quines són les ordres amb la guerra de conquesta contra les terres dels amalequites. O al Deuteronomi, cp. 9, v1 i següents, o als capítols 12, v.20 o al 17 v.12 i 20. O com amenaça impunement els ocupants d'aquelles terres. No sé perquè això em recorda una mica la lluita entre els palestins i els israelians o alguna altra que tots tenim a la memòria; sí, em refereixo als EUA. I podríem seguir perquè n'hi ha tot un enfilall de casos sobre el comportament del Déu dels jueus i de rebot el dels cristians. Un Déu rancorós, guerrer, venjatiu, desconfiat i de mala llet, que no té res a veure amb el Déu del Nou Testament, on es diu ben clar que Déu és Amor (1ª de Joan, cp 4, v 8.). Francament, si un llegís pausadament la Sagrada Bíblia s'adonaria que és impossible que aquesta hagi estat inspirada per Déu, perquè si l'inspirador d'aquests llibres que anomenem Bíblia fos realment Déu, és impossible que es cometessin tantes errades i es contessin tantes mentides i coses que no tenen ni cap ni peus. Crec que cal dir les mateixes paraules que va dir el Papa Benet XVI referint-se al que feren els nazis: "On era Déu quan els escriptors de la història d'Israel escrivien la Bíblia?" Segurament devien estar de vacances i no els va donar temps de repassar-la

perquè, certament, un té la impressió de llegir un conte, un conte que a vegades té coses amb una mica de sentit comú i altres, com la història d'Israel, té tanta palla que es fa quasi impossible trobar-hi el poc gra que hi pugui haver.

Això és tan sols una petita mostra del que ha estat capaç de fer aquest Déu, que sempre ens l'han pintat tan bo, tan misericordiós, tan humil, pare de tots els homes, quan els fets que ens conta la Bíblia demostren tot el contrari: un Déu venjatiu, sanguinari, violent, rancorós, guerrer, usurpador, absolut, que no s'assembla gens de com els en han pintat a la Bíblia; és impossible que aquest Déu hagi existit mai. El més fotut és que els primers capparets de l'Església Catòlica Apostòlica Romana en prengueren bona mostra, convertint-la al llarg del temps en l'església més sanguinària i la de més morts per la seva causa de tota la història de la humanitat; basta recordar la Santa Inquisició, les Creuades, els albigesos, els càtars, els valdesos, els indis del centre i sud d'Amèrica, etc., etc. Per no recordar altres fets cruels i sanguinaris molt més apropiats i recolzats per aquesta Església que s'anomena Església de Déu. Una veritadera història de sang, res a veure amb el missatge de Jesucrist.

Amb aquest esbós, ens adonem que seguir el missatge de Jesucrist és molt més fàcil que seguir el Déu de l'Antic Testament, un Déu sempre empenyat, que no n'hi fan cap de bé, i això dóna molt a pensar; penso que entre profetes, teòlegs, papes i qualche curt de gambals, com n'Orígens (que perquè els vespres tenia pol·lucions nocturnes, se la va fer tallar), no ens hagin donat moix per llebre i aquest Déu no tingui res a veure amb Jesucrist, el Déu del Nou Testament. Per ventura qualche dia se sabrà la veritat, tota la veritat i només la veritat; mentrestant, haurem de creure el que ens diuen, encara que no ho creguem. Ja sé que hi ha coses que són impossibles però si aquest és el vostre pensament basta fer un acte de fe; del contrari, sempre estarem en perill de què Roma ens excomulgui, o, el més fotut, ens tanqui les portes del Cel. Esperem que no sigui així.

NAIXEMENTS

* Dia 21 de setembre va néixer a Sant Llorenç na Naroa Suárez Dunuthy, filla de n'Alfredo i na Solaida. Salut.

* El 26 de setembre, a Son Carrió, va veure la llum na Magdalena Clar Galmés, filla de n'Antoni i na Magdalena. Enhorabona.

* El dia 20 de setembre na Khady Mangara va tenir un fill a Sa Coma i li va posar per nom Abou Pirean Davy. Enhorabona.

* El dia 16 d'octubre va neixer a Sant Llorenç n'Antoni Nicolau Servera, fill d'en Llorenç i n'Àngela. Des d'aquí els volem fer arribar la nostra més cordial enhorabona.

* El 15 d'octubre nasqueren dos bessos a Sant Llorenç: n'Andreu i na Margalida Verger Galmés, fills de n'Andreu i na Margalida. Enhorabona.

* Dia 18 de setembre varen néixer dos bessos més, els de la fotografia superior. Són n'Aina i en Josep, fills d'en Josep Melià i n'Antònia Santandreu. No cal dir que tant els pares com els padrins estan més contents que un ca amb un os. Enhorabona.

NOCES

* Dia 25 de setembre feren l'esclafit en José Luis González Morales i na Josefa Delgado Cordero, tots dos de Cadis. La nostra enhorabona.

* El 20 de setembre es casaren en Joan Ferrer Munar, de Santa Margalida i na Francesca Morey Duran, de Manacor. Salut.

* Dia 8 d'octubre es casaren en Llorenç Nicolau Rosselló, manacorí i n'Àngela Servera Soler, llorencina. La nostra enhorabona.

* Dia 10 d'octubre es casaren en Gabriel Mesquida Gomila, de Sant Llorenç i na Mònica Cartoixa Allas, d'Eivissa. Salut.

DEFUNCIONS

* El dia 30 de setembre va morir a Sant Llorenç n'Antònia Sallas Pasqual, als 91 anys d'edat. Vivía al carrer Gabriel Carrió. Que la vegem en el cel.

ella molts d'anys.

* El dia 4 d'octubre va entregar l'ànima a Déu na Francesca Domenge Santandreu, *Treufoca*, a l'edat de 90 anys. Vivía al carrer del Nord. Que puguem pregar per

NOTA

Si qualcú té notícies de caire social que vulgui publicar en aquesta secció, ho pot fer sobre a qualsevol de les dues responsables, que són

Isabel Nicolau i Aina Simonet

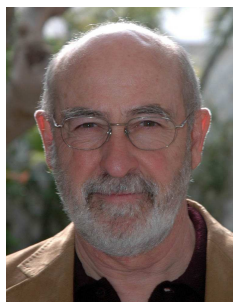
smw
self made woman

Joieria Ignasi

smw
self made woman

smw
self made woman

Personalitza la teva polsera d'argent
Top moda 08-09

Com que no havia pogut assistir a les dues darreres sessions plenàries, el dia 8 d'octubre me'n vaig anar a l'Ajuntament amb una certa il·lusió, ja que en Pau m'havia dit que no hi emportava esforçar-me gens per donar un to humorístic a la crònica política: només amb la transcripció literal de les intervencions n'hi havia ben abastament per llogar-hi cadiretes.

*-No té gens de mèrit, idò, això que fas...
-Sa veritat és que no basta per guanyar un Pulitzer, però no crec que sa intenció d'en Pau fos llevar-me mèrits.*

El primer punt era per adjudicar les obres de l'edifici per a la policia local que fan comptes fer a Sa Coma, i el batle va dir que la plica que més els convenia era la de Coemsa. Na Manuela, a més de considerar que bastava bé arreglar l'edifici actual i que no hi emportava fer-ne un altre de nou, va opinar que no era correcte que gairebé tots els projectes fossin adjudicats directament a Susan Roig, sinó que era millor emprar el sistema de concurs. El batle es va defensar dient que només havia assessorat l'arquitecte municipal i aquest i l'aparelladora se'n cuidarien de la direcció d'obra. El punt es va aprovar per vuit vots a favor i quatre en contra.

-O faltava qualcú?

-Sí, en Pasqual.

-I on era?

-A Albacete.

-I a què fer?

-Un regidor va insinuar que a comprar ganivets.

-O ja no en venen a Can Poncet?

-Supòs que sí...

-Bé, i què valdrà es nou edifici de sa policia?

-No ho sé. No ho digueren.

El segon tractava del pla d'embelliment de quatre carrers del poble. En aquest cas, la plica més convenient va resultar esser la d'en Cion Mascaró. Sembla que arreglaran 23 façanes i que hi haurà una subvenció del 80%. En el punt següent, que també tractava del mateix pla, acordaren desestimar totes les al·legacions que havien presentat els veïnats contra les contribucions especials que s'hauran d'aplicar, que serien, com a màxim i segons el batle, del 10% del total del cost del projecte. Aquest dos punts també s'aprovaren amb vuit vots a favor i quatre en contra.

-I què costarà aquest pla?

-No ho sé. Tampoc no ho digueren.

-Es pardal! I no diuen res!

-Idò, què hem de fer?

-Alens, i millor si no són espessos!

Els punts quatre i cinc anaven d'ordenances fiscals. En el primer s'aprovaren i en el segon es modificaren.

-Meiam, torna-m'ho repetir, que no sé si ho he entès bé...

-Ho has entès bé: en es primer s'aprovaren i en es segon se modificaren.

-I no hagués estat millor primer modificar-los i llavors aprovar-los?

-Jo trob que sí, però ja saps que es polítics no són com sa gent normal...

Segons na Manuela, l'informe econòmic està molt mal fet, perquè, entre d'altres detalls, l'acabaren dia 14 de juliol d'enguany i el mateix dia ja li feren totes les modificacions.

-Devien ser quatre cosetes de no-res...

-Pensa-t'ho! Entre un i s'altre hi ha centenars de milers d'euros de diferència,

sobretot en lo que afecta an ets ingressos per apertura d'establiments, recollida de fems, s'escoleta, s'estiu jove, ses visites per conèixer es poble, es menjar a domicili, sa piscina...

-Sagrades! I s'interventor, què deia?

-Reia.

-Reia!?

-Sí, i que si s'informe econòmic i sa seva modificació duien sa mateixa data era perquè no havia considerat important canviar-la.

-Ah!

Na Manuela va afegir que, per fer front a la crisi, convendria prendre algunes mesures, entre les quals no hi escauria malament una retallada dels sous dels polítics. N'Antoni Sansó li va respondre que era un debat interessant el que proposava, però que considerava que seria millor plantejar-lo en el ple dels Pressuposts, ja que avui tocava parlar d'ordenances.

En el darrer punt parlaren del Pla d'Obres i Serveis del 2009, en el qual hi volien incloure la primera fase de les obres de la sala Rigal, que sembla esser, si no ho vaig entendre malament, que era l'única que no estava en contra de la normativa actual. El pressupost d'aquesta primera fase és de 100.000 euros i bàsicament crec que consisteix en la demolició de l'edifici actual.

-Si no ho vaig entendre malament...", "Crec que...". Que ets un poc dur d'orella, tu, que no estàs segur de res?

-Per ventura sí, però sa veritat és que, com que ho han tractat abans a sa comissió informativa, en es ple ho donen

gairebé tot per entès i explicat i a vegades li has de pegar a bulto.

-Idò demana-los-ho, ho-mo, i ho sabràs!

-No sé si és lo seu, perquè a vegades només et diven lo que volen que publicuis i se guarden tot allò que consideren que no els convé que se sàpiga.

-Ah! I com va acabar?

-Aprovat per vuit a quatre. Jo no sé perquè m'ho demanes.

La reivindicació del tren de Llevant, a prop de ser realitat

L'any 1998, un grup de joves del Llevant de Mallorca, començaren a plan-tejar la idoneïtat de reobrir la línia de tren d'Inca fins a Artà i a estendre-la fins a Cala Rajada. Eren un grup petit, però amb moltes ganes de fer feina, i amb la col·laboració del GOB i dels Ajun-taments de la comarca, organitzaren amb èxit la primera Marxa pel Tren.

Aquella primera marxa recorregué les antigues vies des d'Inca i Cala Rajada fins a Manacor, i comptà amb la participació de més de 1000 persones. Va ser l'inici d'un moviment reivindicatiu que s'ha mantingut durant deu anys, ha organitzat un total de set marxes pel tren, dues festes reivindicatives, l'edició d'un conte i, sobretot, que ha fet una gran feina de sensibilització a la comarca i a l'illa en general sobre la necessitat i dret de tenir un transport públic segur, econòmic, ecològic, còmode i de futur com és el tren.

Quan els Joves de Llevant plan-tejaren per primera vegada la necessitat que el tren tornàs al Llevant, no tothom s'hi mostrà d'acord. Feia 21 anys que s'havia tancat la línia, a favor de l'ús del cotxe i del transport en autocars. Al 98, el servei d'autocars ja era deficient (en-cara ho és ara) però la majoria de famílies ja tenien cotxe propi i s'havien fet inversions en carreteres a la zona. Molts prengueren per bojos i idealistes aquell grup de joves. N'hi ha que encara ho pensen, però no gosen dir-ho en veu alta, perquè, sortosament, la societat ha canviat.

Mostres d'aquests canvis en la societat foren l'alegria i emoció amb què reberen els manacorins el retorn del tren l'any 1993. I no només la rebuda que en feren el dia de la inauguració, sinó també molts mesos posteriors, en què es podien veure els veïnats sortint a rebre el tren, de cada dia amb més passatgers. El retorn del tren fins a Ma-nacor suposà la revitalització de la zona de l'Estació i que Manacor fos més capital de comarca. Sineuers i petrers ja tenien més bo de fer arribar a Manacor. I gent de Sant Llorenç, Son Servera i Artà, començà a emprar en els seus tra-jectes fins a Palma o Inca la combinació

cotxe i tren. Tot i tenir un tren amb moltes mancances, el nombre de cotxes que circulen per les carreteres és menor del que seria si no el tenguéssim.

El perquè de la demanda

De tota la gent que al llarg d'aquests deu anys hem reivindicat el retorn del tren fins a Artà i l'extensió fins a Cala Rajada participant a les mar-xes, n'hi ha alguns, no ens n'amagam, que ho feim per romanticisme: ens agrada el tren. No és l'únic motiu, però. N'hi ha que ho feim per necessitat: no tenim cotxe, no en volem tenir o no tenim edat per conduir-lo. Altres ho feim per comoditat: sabem que quan anam dins un tren no hem de preocupar-nos dels perills de la carretera i podem llegir, dormir o parlar. I altres ho feim per prin-cipis: el tren és el mitjà de transport sostenible i ecològic per excel·lència.

A Mallorca, la vida no és possi-ble sense cotxe. Durant molts anys, els governants han ignorat el dret dels ciu-tadans a moure'ns no exclusivament per carretera. No ha interessat solucionar el problema de mobilitat a Mallorca, sinó que s'ha alimentat: s'han construït car-reteres i autopistes a dojo però no s'ha invertit en altres sistemes de transport.

D'ençà de les darreres eleccions autonòmiques, a la Conselleria de Mobilitat hi ha hagut un canvi de ta-rannà. Hem assistit a un canvi de pa-raules, actitud i respecte cap a la ciu-tadania (res comparable a la frase: "Son los de siempre" de l'anterior consellera Mabel Cabrer"). Però no havíem vist canvis en els fets.

La locomotora, comença a avançar?

Amb dos mesos de retard res-pecte el que esperàvem, i un any i cinc mesos després de les eleccions, s'ha presentat públicament el projecte bàsic de reobertura de la línia Manacor-Artà i s'ha reiterat la intenció d'estudiar l'ex-tensió fins a Cala Rajada.

Del projecte no en sabem gaire cosa, haurem d'esperar encara més per veure'n els detalls, però creim que re-flecteix bona part de les demandes de la Plataforma.

- Des del Llevant veim amb bons ulls la creació d'un tren elèctric, tipus tren tram, independent del tren existent Manacor-Palma. El tren de gasoil actual presenta moltes mancances, per tant, si han necessitat deu anys de mobilit-zació social, és just que ara els gover-

nants facin bé el tren i ja electrificaran després el tram Manacor-Inca.

- Que ara el tren no vagi directe a Palma no creim que sigui un problema. Molts dels desplaçaments es fan a la comarca, i per a la gent que ha d'anar fins a Palma, allò que és decisiu i important no és haver de canviar de tren a Manacor, sinó no haver d'esperar-lo (així com és igualment important no haver d'esperar el bus llançadora a les estacions on actualment hi ha tren).

- El nou tren respecta el traçat de l'antic. Sabem que aquest traçat no és el més ràpid per anar des d'Artà a Palma (tampoc no ho és anar a Palma passant per Inca) i suposam que la conselleria ha pres aquesta decisió pensant que així no hi haurà expropiacions. Però respectar l'antic recorregut té avantatges: no fragmenta el territori, uneix punts on hi ha consciència de tren i respecta la reivindicació històrica.

- Es començarà a construir per Artà, pendent de la solució a adoptar al tram urbà de Manacor. Un tren elèctric no és ni com el tren de 1977 ni com el tren dièsel actual. Europa és plena de trens i tramvies dins les ciutats. Però els manacorins necessiten temps per assumir-ho i serenor per acceptar la solució tècnicament viable, òptima per al transport públic i la ciutat, i econòmicament racional. L'Ajuntament i la Conselleria hauran de fer feina conjunta, independentment del color polític, per aconseguir-ho.

Veus en contra

Ben segur que ara, després de

deu anys de demanda social, sortiran veus en contra del retorn del tren. Els propietaris de terrenys devora les vies, que tenen tota la legitimitat per defensar les seves propietats, s'hi oposaran. Els hem de dir que les vies sempre han estat allà, que s'han de donar solucions als problemes de mobilitat i que un tren té molt poc impacte (s'estimarien més que per devora ca seva passàs una autopista de quatre carrils?).

Hi ha qui opina que al Llevant el volum de passatgers no justifica la inversió de fer un tren, o que hi altres inversions prioritàries (com pugui ser el tramvia de Palma). Sabem que fer aquest tren no basta per solucionar tots els problemes de mobilitat a Mallorca, la conselleria té encara molta feina. Però la part forana existeix i té dret a tenir un sistema de transport públic digne i eficaç. I, recordant aquell principi "Pensa globalment, actua localment", si al Llevant ens podem moure amb alguna cosa que no sigui en cotxe, Mallorca sencera en sortirà beneficiada. Tots hem de pitjar per aconseguir que la xarxa ferroviària sigui completa i eficient.

Queda molta feina per fer

El Govern s'ha torbat molt a aconseguir el finançament i la Conselleria, molt a presentar el projecte del qual no tenim detalls. Les coses s'han de fer bé, però s'han de fer. Si passen més mesos només amb paraules, sense fets ni obres començades, el tren no tornarà al Llevant. Volem que la Conselleria no badi.

Quan vegem el projecte concret, presentarem, si cal, al·legacions. Ara encara no ho podem fer. Però no ens volem trobar un projecte que respongui només a les necessitats actuals ni que només pugui satisfer poques freqüències. Això per començar.

No volem que el tren s'aturi a Artà, ha de continuar fins a Cala Rajada. I mentre s'estudia la viabilitat de l'extensió de la xarxa, els horaris d'autobús han d'anar coordinats amb els de tren, per arribar a Portocristo, Sant Llorenç, Son Servera, Artà, Capdepera, Cala Millor i Cala Rajada.

La Conselleria no ha acabat els deures. Malauradament, creim que la nostra feina com a Plataforma en Defensa del Tren tampoc no ha acabat!

Joana Maria Galmés

Plataforma en Defensa del Tren

Telèfons

Aigües Sant Llorenç	838559
Ajuntament	838393
Auditòrium	587371
Biblioteca	569654
Bombers	085
Camp de futbol	838703
Delegació Son Carrió	569619
Depuradora	810359
Emergències	112
S'Escaleta	838544
Escola	569483
Fems	844372
Funerària Sant Joan	526139
Guàrdia	062
Hospital de Manacor	847000
Polícia local	609 637960
Tercera edat	569512
Turisme Sa Coma	810394
Turisme S'Illot	810699
Delegació Turisme	585409
Unitat sanitària	569597
Urgències mèdiques	061

Falsos

Pau Quina

Viquipèdia (la nova Bíblia del segle XXI, encara que no ens agradi) defineix els polítics com *els encarregats de dirigir l'acció de l'Estat en benefici de la societat i el procés*. Continua dient que *la política ha de ser vista com una de les activitats més nobles de l'ésser humà ja que implica un servei als demés, tenint en compte que són la generalitat o el poble*. I dit així, per mi, no deixa de ser veritat. Perquè hi ha res més lloable que dedicar tots els teus esforços per augmentar el benestar de la gent que et rodeja? Construir-los centres sanitaris, hospitals, escoles, teatres... tot per al seu benefici. Pens que poques feines poden ser més importants que aquesta, així que es mereix tot el respecte possible.

Ara bé, els polítics actuals estan fent mèrits perquè deixem de creure en ells i passin a ser els treballadors més odiats de tots. I és que el món de la política ha pres un aire preocupant (perillós, m'arriscaria a dir). Dos fets han provocat això: la corrupció i la falsedat. Del primer punt en podríem xerrar pàgines i més pàgines (basta repassar els darrers escàndols del Govern Matas), però en el que em vull fixar aquí és en el segon, del qual vàrem tenir un gran exemple el mes passat amb la ficada de pota del senyor Rajoy just abans del dia de "la Hispanidad". A micròfon obert se li va escapar dir que l'endemà tenia "el conyàs de la desfílada". Però no era ell el gran defensor de l'Espanya profunda, amb la bandera i l'himne com a símbols capdavanter? Idò no, resulta que no. Ell, com quasi tothom que està fora del món militar, odia aquestes desfílades tan arcaiques i fora de lloc (la qual no vull censurar, però sí separar-la de la societat civil). Idò per què no ho diu

obertament en el seu programa electoral? Per què fa creure que és un símbol estatal, quan li fa peresa assistir-hi i reconeix que és un conyàs (ell concretament va dir "coñazo", que encara sona pitjor)? La resposta és clara: els polítics només cerquen els vots i si per això han de mentir... menteixen. Se veu que per ells la finalitat justifica els mitjans. I aquí és on s'obre una immensa distància amb la ciutadania.

Te'ls pots creure quan xerren en públic? És clar que no. Tot ho tenen tan preparat, tan estudiat... que cada detall, cada paraula, cada gest que fan té una finalitat determinada. No són naturals, ans al contrari. Pareixen simples robots, i, per això, quan a micròfon obert mostren el seu vertader tarannà, descobrim que són uns falsos, comparables a aquests venedors que toquen el timbre de ca teva i et diuen un grapat de mentides per vendre't el seu producte. I això només genera una cosa: desconfiança.

Per una vegada vull defensar l'actuació de Mariano Rajoy, perquè, realment, no va dir res dolent. Senzillament va exclamar un sentiment sincer (que, a més, molts compartim) i això no és dolent. El problema el tenim a l'altra part, quan xerren amb el micròfon obert. Aquí és quan es mostren falsos i actuen descaradament, com si fossin

actors. Per què no usen la sinceritat del micròfon tancat en la vida política? El que no pot ser és que cada vegada que els enxampam xerrant amb sinceritat, quedin en evidència.

Un altre exemple és el de Rodríguez Zapatero, quan l'any passat, just abans de les eleccions, va exclamar a Iñaki Gabilondo, ignorant que el sentien, que els convenia que hi hagués tensió amb el PP. Idò, si és així, per què ens va voler fer creure allò del "talante". Com rebia el senyor Rajoy a la Moncloa si de totes maneres no volia arribar a cap acord per tal de mantenir la tensió que tant li convenia? I després els estranya que quan vénen a Mallorca i ens prometen liquidar el deute històric, ens surti una rialla burleta a la cara. Però amb quines garanties volen que els creguem?

En conclusió, tenim un panorama polític lamentable, ple d'hipocresia, corrupció i falsedat, la qual cosa provoca que la població estigui desencisada i desconfiada. Que no es queixin si la gent no va a votar.

Frase del mes: Pròxima estació... Esperança (Manu Chao, cantant). Això és el que necessitam que ens dugui algun polític urgentment per tornar confiar en això tan complex, però tan necessari, que és la política.

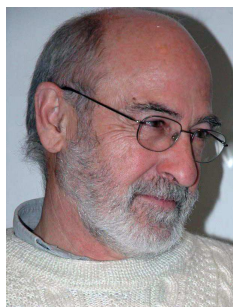

La festa de la discòrdia

En Martí d'es Lentes i les juntes de racionamento

Josep Cortès

Pràcticament tot just proclamada la II República, Angel Herrera i José Maria Gil Robles fundaren un partit conservador, republicà i molt catòlic que batiaren amb el nom d'*Acción Popular* (A.P.). Al seu si hi convivia dues tendències: la monàrquica, dirigida per Antonio Goicoechea i l'accidentalista, encapçalada pels dos fundadors, Herrera i Gil Robles.

Pel març de 1933 A.P. es fusionà amb D.R.V. (*Derecha Regional Valenciana*) i es formà la C.E.D.A. (*Confederación Española de Derechas Autónomas*), que es convertí en la principal força parlamentària de les dretes i en un partit de masses, amb gairebé mig milió d'afiliats. La seva ideologia clerical i conservadora feia que alguns la identificassin amb la Democràcia Cristiana, mentre que d'altres la situaven dins l'òrbita del feixisme. La seva associació juvenil, les J.A.P. (*Juventudes de Acción Popular*), sí que estava clarament identificada amb aquesta darrera ideologia.

Pel gener de 1934, de la mà de Bartomeu Barceló, Alfonso de Zayas i Antoni Nicolau, es fundà a Palma una delegació de la *Falange Española* i dos anys més tard, pel març de 1936, es creà la delegació de Sant Llorenç.

Tota aquesta introducció ve al cas perquè 14 dels llorencins que constituïren les *Viejas guardias* de la Falange procedien de les J.A.P., encara que no tots s'hi apuntaren des del primer moment. El número 1 de la relació era Sebastià Llodrà Massanet, *Caron*, qui, juntament amb 12 camarades més organitzaren el partit en el poble. El mes següent, l'abril, se n'hi afegiren 4 més; pel maig la relació va augmentar amb 11 nous afiliats; pel juny, amb 10 i finalment pel juliol els dos que tancaven

la llista dels falangistes més autèntics.

El 4 de gener de 1937 es va començar el "*Libro de registro de afiliados de las J.O.N.S. de San Lorenzo de Descardazar*", en el qual hi consten 297 noms, la majoria dels quals s'hi va apuntar entre el gener i l'octubre de 1937, probablement per evitar represàlies derivades de la sospita de no ésser adictes al Moviment. De fet, dels nous membres apuntats durant aquest darrer any n'hi havia 6 que procedien de la UGT, 2 d'*Acción Republicana*, 3 Lliberals, 1 de la *Sociedad Obrera*, 3 de Centre, 8 Regionalistes i 1 Conservador. La resta, és a dir, 259, no havien estat mai apuntats a cap partit polític ni sindicat.

El segon de la relació de *Viejas guardias* era Martí Rosselló Sanxo, conegut com *en Martí d'es lentes* perquè duia unes ulleres d'aquelles tan gruixades, que pareixien el cul d'un tassó, sense les quals no hi veia pràcticament gens. Era fadrí i vivia al carrer del Rector Pasqual.

El fet d'ésser dels primers que s'apuntaren a la Falange permet suposar que es tractava d'una persona amb bastant de poder dins el poble, sobretot a partir del 4 de setembre, quan les forces del capità Baio abandonaren les costes de Sa Coma i del Port de Manacor i els falangistes campaven per la vila com si en fossin els amos i senyors.

Una vegada acabada la guerra i en plena temporada de fam i racionamento, en Martí va ésser un dels encarregats de repartir els vals per recollir el menjar: la gent feia unes cues interminables que a vegades s'allargaven fins a les dues hores i, en tocar el torn,

els entregava els corresponents cupons. A Sant Llorenç, com és natural, tothom es coneixia i se sabia bé quin cantet feia cadascú, si la tendència era cap a la dreta o cap a l'esquerra i en Martí, fidel als seus principis, quan tenia davant una persona que suposava dels contraris, solia dir-li: "Volverás mañana" i la pobra dona -normalment eren les dones les qui anaven a cercar els cupons-, havia de baixar el cap i tornar l'endemà, amb tot el que suposava no poder comptar amb els vals per bescanviar-los per menjar. I així un dia i un altre i un altre...

Fins que arribà un moment, ja a la dècada dels anys quaranta, en què alguna gent començava a estar farta de tant d'abús i discriminació i un vespre na Bet *Celadora*, na Catalina *Celadora*, també coneguda com *La Parrala*, na Bel Pont i na Catalina *Caçadora* es col·locaren unes perruques fetes amb borra de lli i, al nas, un con per al fil d'aquells que s'usaven a les màquines de cosir, per tal que no les coneguessin. L'esperaren davant la presó, al carrer de Sant Llorenç, ran d'on avui hi ha la farmàcia i en arribar en Martí s'hi afuaren, li romperen les ulleres i li etzibaren un esplet de mansiuques, rapinyades i coces que el deixaren fet un eccehomo i més assustat que un cuc.

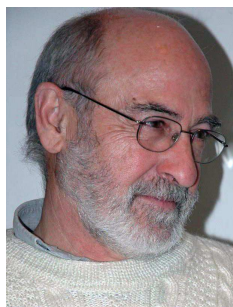
No sé amb quines paraules l'amenaçaren, però la meua informadora m'ha assegurat que l'endemà mateix se'n va anar del poble i es va dirigir a l'Argentina, d'on no va tornar mai més. L'any 1954, a la relació actualitzada de les *Viejas guardias*, el donaren de baixa, juntament amb altres sis falangistes que ja havien mort.

El Consejo local del Movimiento i la joventut

Josep Cortès

ASOCIACIONISMO

1º.- ¿Cre este Consejo local del Movimiento que dentro de nuestro sistema político son posibles las Asociaciones de Acción Política?

Entiende este Consejo que son posibles y aconsejables para no persistir en un inmovilismo político.

2º.- ¿Cómo estima este Consejo que deberían ser reguladas, en líneas generales, esas Asociaciones Políticas?

Ineludiblemente dentro del marco del Estatuto Orgánico del Movimiento y su Consejo Nacional.

3º.- ¿Puede preverse en esa localidad una voluntad de integración en el futuro juego de las Asociaciones de Acción Política?

Dado el desinterés y la apatía que tanto entre personas adultas como entre la juventud existe en la localidad por toda cuestión que afecte a la esfera política, ningún síntoma se observa en el sentido de que esa postura negativa o inhibitoria cambie en sentido contrario en un próximo futuro.

4º.- ¿Qué opinión le merece a ese Consejo local el proyectado número de 10.000 miembros para constituir una Asociación Política?

Si se trata de promover intereses profesionales, culturales o de tipo familiar de ámbito provincial o local, puede

ser aceptada esa cifra propuesta; sin embargo, para la constitución de Asociaciones con programa de alcance nacional, se estima ha de ser dicha cifra del orden de las 50.000 a las 100.000, para evitar se desemboque en un pluralismo de asociaciones que dificultaría o enervaría la eficacia de su positiva finalidad política.

5º.- Cree ese Consejo que las Asociaciones de Acción Política fortalecerán el Movimiento?

Indiscutiblemente surge el riesgo de que las futuras Asociaciones degeneren en partidos políticos, de trágica historia y ejecutoria reprochable en España; pero ese Consejo admite que la libertad de emisión de opiniones dispares, siempre con finalidad constructiva, encauzándola a través de una Asociación, emitida respecto de programas o problemas tanto de alcance nacional, como provincial o local, podrá contribuir a fortalecer el Movimiento, ya que ha de ser admitida la premisa fundamental de quedar excluida toda Asociación que vaya contra sus Principios.

6º.- ¿Es partidario ese Consejo de las Asociaciones de Acción Política?

Entienden los Consejeros que el momento político actual aconseja una apertura con vistas a la actualidad, y, en especial, al futuro de la Nación, que sólo podrá lograrse mediante las pro-

Rebosteant pels papers de la Sala he trobat un document de la "Jefatura local del Movimiento de San Lorenzo" que consider interessant publicar, ja que demostra l'opinió que tenien els representants del "yugo y las flechas" sobre la joventut i l'associacionisme.

El document és de març de 1971, vuit mesos abans de l'aprovació dels estatuts del Club Card, l'associació juvenil que, segons el secretari de l'Ajuntament, va constituir, amb el turisme, una vertadera revolució en el poble. Per això, mentres s'estaven cuinant els fonaments del Club Card, els cappers del "Movimiento" tenien aquesta opinió sobre els joves de Sant Llorenç. Això sí que es diu "tocar amb els peus a terra!".

"En la villa de San Lorenzo, a las 16 horas de día 15 de marzo de 1971, bajo la presidencia del Jefe Local D. Miguel Vaquer Melis, se reúnen la totalidad de los componentes del Consejo local, al objeto de celebrar sesión extraordinaria, previamente convocada, con la asistencia del infrascrito Secretario.

Declarada abierta la sesión, por Secretaría se da lectura a la Circular nº 14/71 de la Jefatura Provincial, en la que se dispone sean cumplimentados unos cuestionarios que a dicha Circular se acompañan.

Leídas dichas Circulares que afectan a ASOCIACIONISMO y a la JUVENTUD, se procede a discutir detenidamente cada uno de sus enunciados, imponiéndose perfectamente los señores consejeros de la transcendencia que dichos temas revisten, por su proyección futura en la vida política de la Patria, se llega a la unánime resolución de contestarlas en la forma que a continuación se expone:

Miquel Vaquer entregant un trofeu del concurs de nades del Club Card, pel desembre de 1971

yectadas Asociaciones.

JUVENTUD

1º.- *¿Considera ese Consejo local que se debe o no politizar al máximo la Organización Juvenil Española?*

Sí, por entender que és el único medio de que actualmente y en el futuro se vayan incorporando las generaciones marginadas a la vida pública nacional, inculcándolas que, dentro del marco limitativo de los Principios del Movimiento, caben enfoques y apreciaciones dispares de la tarea nacional.

2º.- *¿Es el Consejo favorable o no al Asociacionismo juvenil?*

Sí, pero evitando todo separacionismo o discriminación entre los sectores femenino o masculino, a fin de que los contactos que necesariamente habrán de establecerse entre las nuevas Asociaciones conduzcan a logros constructivos.

3º.- *¿Qué temas políticos, sociales y culturales interesan más a la Juventud de esa localidad?*

No se interesa la juventud local por ningún problema político, a causa, entre otras, a la constante despolitización de la misma. Lamentablemente, las únicas preocupaciones de la juventud son el deporte y la diversión, facilitada esta por el actual boyante nivel de vida que se goza en la localidad, debido a la expansión turística, la cual, en cierto modo, ha despertado el interés por el estudio de materias relacionadas con el turismo, con fines laborales.

4º.- *¿Existen grupos juveniles politizados en esa localidad?*

No.

5º.- *¿Cual ha sido la posición de la juventud en las pasadas Elecciones para Consejeros locales del Movimiento?*

De inhibición, a pesar de la difusión de la campaña electoral.

6º.- *Sugerencias de ese Consejo local para una eficaz integración de la Juventud de esa localidad en el Movimiento Nacional.*

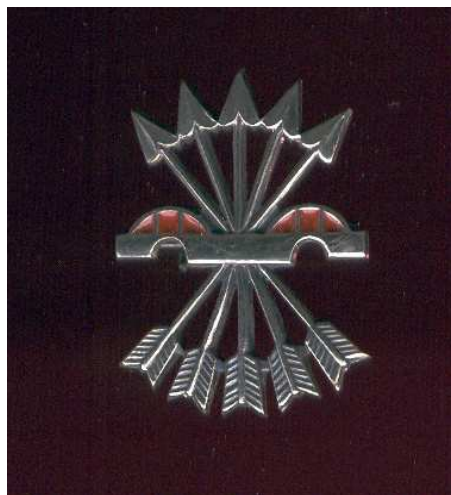
Infundir nueva savia y apoyar económica y moralmente a la Delegación local, fomentando reuniones de convivencia, nuevos deportes de que se carece en la localidad, como excursio-

nismo, tenis, balonmano y aprovechando los grupos deportivos distintos, organizar conferencias, coloquios, etc. de tipo patriótico y de formación política, al igual que existe en las Escuelas Nacionales y Centros de Enseñanza Media y Universitaria.

Por Dios, España y su Revolución Nacional Sindicalista.

Són diversos els aspectes d'aquest document que criden l'atenció. El primer, per ordre de redacció, que considerassin la joventut llorençina apàtica i desinteressada, quant i més si es té en compte que aquesta mateixa joventut va propiciar, vuit anys més tard i de la mà del Grup Independent de Sant Llorenç, que el signant del document no es pogués presentar a les primeres eleccions democràtiques a l'Ajuntament, desbaratant el seu barroer intent d'eliminar totes les llistes i presentar-ne només una, encapçalada, naturalment, per ell mateix.

També és curiosa la seva visió de futur, ja que és del parer que l'únic mitjà de participació actual i futur és la *Organización Juvenil Española* (OJE), sempre dins el marc dels *Principios del Movimiento*. Com s'ha dit al començament de l'article, el mateix any es va fundar el Club Card, que de cap de les maneres va voler esser tutelat ni per l'Església ni per les institucions de l'Estat, i això que si hagués cedit a les pressions s'hagués creat com un *teleclub*, amb l'avantatge de poder comptar amb un televisor en uns temps en què no eren tan abundants com ara.

Més envant diu dues coses que, essent generosos podríem qualificar de gracioses. La primera, quan afirma que *"lamentablemente, las únicas preocupaciones de la juventud son el deporte y la diversión..."*; la segona, que com a solució de la posició d'apatia dels joves, proposa *"el fomento de nuevos deportes"*. Com quedam? Només interessa l'esport i encara en volen fomentar més?

Evidentment, consideren que la millor mesura seria recolzar econòmicament la delegació local, organitzant col·loquis de tipus patriòtic i de formació política, però jo no tenc record que n'arribassin a muntar cap. I l'únic esport alternatiu al futbol que es va organitzar van esser el tennis de taula i l'excursionisme que va potenciar el Club Card, i una mini pista de tennis que muntàrem sobre la pista de patinatge un grup d'amics, de la qual ens haguérem de fabricar la xarxa nosaltres mateixos.

S'ha de dir que, probablement en base a aquest informe i a d'altres instruccions que reberen d'instàncies superiors, des del primer moment intentaren controlar el Club Card. En aquest sentit, li cediren la segona planta de l'Ajuntament com a local social i Joan Genovart, *Garrit*, membre de la Corporació, en va esser el primer president. En Joan havia viscut fora d'Espanya i tenia una visió política molt més ampla i liberal que la majoria dels seus companys de Consistori, però ara no record si el va proposar l'Ajuntament, si el suggeriren els joves del Club o si es va oferir ell mateix per presidir-lo.

Al principi, la relació del Club amb l'Ajuntament va esser raonablement bona, i el batle solia presidir els actes més importants (la inauguració, la Setmana cultural en homenatge a Salvador Galmés, diversos concursos i torneigs...), però a poc a poc s'anaren distanciant, principalment perquè la revista començava a publicar unes tímides crítiques que avui resultarien ridícules, però que en aquells temps agafaren a contrapeu uns polítics que no estaven avesats a què ningú qüestionàs les seves actuacions. La confrontació va durar fins el 1975, quan el Club Card fou desallotjat de l'Ajuntament, però aquesta és una altra història.

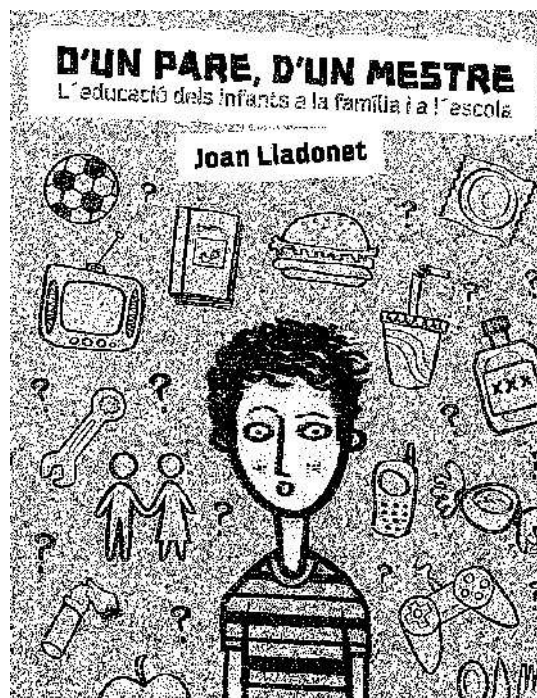
D'un pare, d'un mestre, un llibre de Joan Lladonet

Joan Lladonet Escalas és mestre i pedagog. Ha estat tutor, cap d'estudis i director. Professor a l'ensenyament primari i secundari. Professor de persones adultes. Ha format part del grup de treball de l'ICE-CENC i del Seminari de Català de l'ICE de la UIB, grups que han treballat en l'elaboració de material didàctic per a l'ensenyament del català. Ha coordinat grups de treball a l'OCB. Premi Baldri Reixach i Emili Darder, ha rebut, també, un reconeixement de mèrits en els premis 31 de desembre de l'OCB per la seva contribució a la normalització lingüística a l'escola. En els anys setenta va fer feina a Sant Llorenç i també va col·laborar amb la revista Flor de Card.

Ara, Joan Lladonet ens sorprèn amb la publicació d'un llibre titulat "D'un pare, d'un mestre. L'educació dels infants a la família i a l'escola". Es tracta d'una obra en la qual l'autor reflexiona

sobre l'educació des de dues perspectives: la família (com a pare) i l'escola (com a mestre). L'educació a l'escola, l'educació a la llar, les vacances, les notes, les relacions entre escola i família, les drogues, l'alcohol, la sexualitat, la disciplina, la lectura, el fracàs escolar, els maltractaments en l'àmbit familiar i escolar, les reformes educatives, l'escola pública, els deures escolars, els mitjans de comunicació, són alguns dels temes tractats per l'autor amb un llenguatge entenedor, clar, planer. Una obra que resol molts de dubtes i també en planteja uns quants. Un llibre per al pare, la mare, l'educador, l'educadora, el mestre, la mestra, la persona que es prepara per ser-ho, per a tothom.

Tomàs Martínez

Informació i inscripció:

Paraula. Centre de Serveis Lingüístics
C. del Pare Bartomeu Pou, 31, baixos
07003 Palma. Tel. 971 761 301
www.paraula.cat

**Ajuntament de
Sant Llorenç des Cardassar**

Àrea Socioeducativa i Cultural
C. Major, 7
Tel. 971 569 549
De dilluns a divendres: de 8 a 14.30 h

Delegació de l'Ajuntament a Sa Coma
C. de Mareselva, 2, 1r
Tel. 971 812 083
De dilluns a divendres: de 8 a 14.30 h

Delegació de l'Ajuntament a Son Carrió
C. Major, 7
Tel. 971 569 619
De 9.30 a 13.30 h i de 16.30 a 20 h
Dimarts tancat

Si aprens a parlar català
i vols fer pràctiques amb una
persona catalanoparlant...

Si parles català i vols ajudar
altres persones a parlar-lo...

**comparteix
fes-te la llengua
voluntària**

Poesia

**ATURADA A CALA FIGUERA
I RECORD DE BLAI BONET,
QUE DEU DORMIR A LA VILA**

*Per aquell brot d'espígol que em donares
em perfumes la vida des del trau.*

Per aquell brot d'espígol que em donares...
Aquí mateix, su-llà. Sí, però a terra:
el coral i l'espiga s'abraçaven.
¿I és aquest foc que em surt ara a l'encontre,
aquesta matinada momentània
que no et puc recordar sinó planyent-te,
terra endins, enllà el blat i tot, tan tèrbola
de pols la teva quietud?

La cala
arremolina els pins cap a les algues.
Hi ha caçadors de volantí -recordes?
Si ara mateix poguessin despertar-te
els corns de la marina...

Neta, tota
se'm regala la mar. Vora les nacres
prou que n'hi veig, d'espígols que floreixen.
Entre els cabells, dematiner, l'oratge
ve a embullar-m'hi la son que ara tu conres.

Jaume Vidal Alcover
Dos viatges per mar

XIII Fira de Teatre de Manacor

Joana Domenge

Del 19 al 27 de setembre de 2008, s'ha duit a terme al teatre municipal de Manacor la XIII fira. Ja són tretze anys!... Record que en el seus inicis tot començava i acabava el mateix cap de setmana. Ara la fira dura nou dies, amb un mitja de tres espectacles per dia. I, no només hem pogut gaudir del bon teatre, també hi ha hagut presentacions de projectes, lliurament de premis de les arts escèniques, presentació d'una novel·la, reunió de programadors... La Fira de Teatre de Manacor està ben consolidada i creix en quantitat, en qualitat i en diversitat.

Segurament molts dels que anàrem a la fira ens trobarem amb diverses sorpreses. Enguany, per exemple, hi hem pogut veure actors i actrius de la petita pantalla, quasibé molt familiars per allò que els tenim dins ca nostra cada dia, i també joves amb moltes ganes d'arribar a ser professionals del teatre.

També he de dir que els membres de Tramudança fórem els primers amb la sorpresa, quan el director del Teatre de Manacor, en Tomeu Amengual, ens va telefonar per veure si volíem col·laborar a l'obra de teatre *Mítinq de presentació* d'Entesa per Catalunya. El grup, encara que no està acostumat a participar en obres de teatre, acceptà el repte de sonar dues peces i ballar-les, per acompanyar els discursos de dos grans actors Santi Ibàñez i Àlex Casanovas. Els dos actors intentaren donar les línies mestres del que hauria d'ésser per a ells un partit polític amb clau d'humor, però amb una gran contingut del que és en l'actualitat: estudis de mercat, assessor d'imatge, campanyes publicitàries...

Què destacaria de la tretzena fira

de teatre de Manacor? Ja ho he dit, això va a gust de cada qual. És per això que hem triat aleatòriament una sèrie de persones que volgueren contestar aquesta pregunta. Així, per ventura, podreu tenir una visió més global del que ha estat la XIII fira de teatre de Manacor.

Na Marta Parera, actriu de la mostra de teatre escolar, ens diu que destacaria l'alt nivell de totes les obres de teatre i, en particular, li va agradar especialment l'obra *Germanes*, de Carol López.

N'Elogi Majordomo i na Catalina Pol, espectadors de teatre, es decantaren per la professionalitat dels actors. També en destaquen la qualitat de les obres i l'originalitat de la temàtica de les ma-teixes.

Na Rosana Fuentes, professora d'ESO, assenyala les obres *MozartNu*, *Soterrani*, *Light i Espectres* com les seves preferides. "Conec els actors i la història, he llegit l'obra d'Italo Calvino i, perquè no dir-ho, m'agrada com interpreta l'actriu Emma Vilarasau", ens comenta.

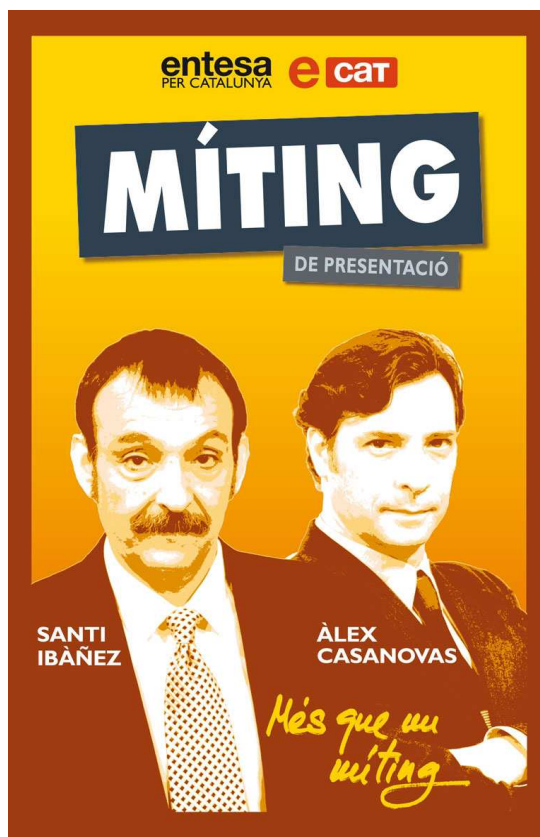
Na Laura Patricia Bueno, nova alumna de teatre del CEPA Manacor, ens diu que només te una expressió per a contestar la pregunta: "Molt bona, molt ben escollit, és una alameda amplíssima per veure teatre de qualitat".

Tomeu Adrover, professor d'ESO, aposta per la gran varietat de les obres per a tots els públics i tots els gustos. "Si m'hagués de quedar amb una obra seria *Germanes*", ens confessa finalment. Tomeu també destaca l'abonament per a deu funcions, ja que d'aquesta manera a part de què el preu és molt econòmic així es potencia que el públic conegui obres manco conegudes.

Carme Morell, guionista, ens explica que ella s'ha desplaçat des de Puigpunyent per assistir a la Fira de teatre de Manacor, i que només ha pogut presenciar dos espectacles. Amb tot, destaca la programació fantàstica que ha propiciat que s'hagin esgotat totes les entrades i, fins i tot, s'hagin doblat diverses funcions. "Ha estat una fira molt diversa i representativa. No es casa amb cap gènere", comenta. "També destacaria la facilitat de l'organització de la Fira en tots els seus aspectes".

Santi Ibàñez, actor, destacaria el nivell i la bona organització de la fira. "No és una cosa improvisada, el bon ambient. Ha estat una llàstima que s'hagi quedat gent al carrer. Jo he vingut dos o tres cops i sempre m'he trobat molt bé a aquesta fira". També comenta la maqueta del nou Auditorium de Manacor. "Si aquest projecte és una necessitat és perquè s'ha treballat, s'han format alumnes, el respecte dels espectadors quant a les obres... Això ho diu tot! Des del moment que hi ha cantera d'actors i actrius vol dir que hi ha un treball al darrera, cosa que ha fet el teatre de Manacor".

Ja ho heu vist. Amb aquests comentaris no podem fer altra cosa que donar l'enhorabona als organitzadors i a tot l'equip que ha fet possible aquests nou dies de fira i més de vint-i-sis espectacles. I ja ho saps: vine a la fira de l'any que ve, com més serem més riurem!

Sa Costera (28/09/2008)

Pedro Pocoví

Amb la d'avui, els Trescadors encetam la temporada d'excursions 2008-2009. En aquesta ocasió, partim del Mirador de ses barques i agafam el camí que ens durà en direcció cap a Bàltx de dalt. Aleshores, deixam les cases a la nostra esquerra i, acte seguit, arribam a un portell bastant alt, des del qual arrenca la davallada cap a Bàltx des mig. En arribar-hi, podem observar que les cases es troben tancades i en estat de ruïna, però veiem com l'arc del portal de l'entrada encara es conserva perfectament. Així mateix, ens crida l'atenció la forma d'una olivera, que sembla que ens miri talment com si d'un bou es tractés.

Lavors, seguim baixant fins arribar a Bàltx de baix, on hom pot refrescar-se prenent un suc de taronja, de llimona o també de mesclat. Després del refresc, arriba l'hora de fer-se les botes de bons i de veres, perquè comença la pujada cap al Coll de Biniamar, on ens arplegam tots. Des d'aquest punt iniciam la davallada cap a sa Font de sa Costera, però abans ens aturam a veure les Cases de sa Costera, des d'on hi ha una impressionant vista cap a la font.

Acte seguit, tornam a agafar el camí de baixada cap a la Font de sa Costera i aviat arribam a un encreuament que condueix o bé cap a Cala Tuent, o bé cap a l'antiga central elèctrica. Nosaltres escollim la segona opció i visitam

la font on, anteriorment a les obres de canalització, hi rajava bastant aigua, però actualment surt ben poca cosa.

Una vegada haver-nos aplegat tots a l'antiga central és ben hora de treure pa i taleca. Els Trescadors dinam amb tranquil·litat i després tots aquells que ho desitgen poden visitar les instal·lacions que han quedat dempeus de la central elèctrica. En haver fet totes aquestes coses, tornam a enfil·lar camí cap a l'encreuament i, aquesta vegada, triam l'opció de Cala Tuent.

El xofer de l'autocar, seguint indicacions de la nostra eficient secretària, ja ens espera al lloc concertat. De tornada, malgrat les dues hores de trajecte, ningú es mareja, gràcies novament a n'Encarna, que, asseguda a primera fila, dóna indicacions al xofer per tal que tenguim una conducció tranquil·la i no faci brusquerades.

Fins a la pròxima, que serà diumenge, dia 26 d'octubre a sa Capella Blava.

BEC DE FERRUTX

*23 de novembre del 2008***Guia:** Guillem**Partida:** 8'30 h**Durada:** 5 hores
novembre**Inscripcions:** del 13 de**Dificultat:** ☹☹☹ **Preu:** 11 •

☹☹☹: La distància de l'excursió augmenta; es poden caminar entre 10 i 15 km, no sempre per camí ben definit. Els desnivells poden assolir cotes altes (cims elevats, colls, rosts...). Convé estar entrenats prèviament amb excursions més fàcils.

Informació als telèfons: 971 838 069 – 655 582 595www.elstrescadors.es

Crònica de la pujada a Lluc

Josep Rullan**Sí a la natura... i a la tradició, i a l'esport...****De Sant Llorenç des Cardassar a Lluc, a peu (13.09.2008)**

La nit del 13 al 14 de setembre uns quants milers de mallorquins sortiren des d'una cinquantena de pobles per ascendir a Lluc, capital espiritual d'aquesta terra. Amb aquesta activitat se celebra la festivitat de la mare de Déu de Lluc, que és també la diada de Mallorca. Aquesta tradició aglutina l'ambient festiu amb cultura, l'exercici, la natura i la religiositat, tot en una mateixa vetllada.

Un any més, des de ja en fa deu, un grup de llorencins se sumaren a aquesta sana tradició, fent a peu el camí que separa Lluc del nostre poble. Pendants de la meteorologia, 27 valents sortiren de la plaça Nova de Sant Llorenç a les 19:15; el primer d'ells arribaria al monestir de Lluc 10 hores més tard. Els marxaïres comptaren amb el suport d'un equip de veïns que voluntàriament assistiren els caminants amb begudes, fruita, dolços, i fins i tot qualche massatge a mig camí, fent més agradables els prop de 55 km de carretera que hi ha entre les dues localitats, travessant els termes de Sant Llorenç, Manacor, Petra, Sineu, Costitx, Inca, Selva i Escorca. Es comptà també amb el suport de voluntaris de Protecció Civil i de l'Associació d'Antics Blavets, que oferiren ànims, aigua i algun mos a tots aquells participants que ho requerien.

Ja fa 29 anys ininterromputs que es duu a terme aquest esdeveniment, i de cada cop és major el nombre de pobles des d'on en surten comitatives. Els llorencins que s'hi atreviren sortiren inicialment plegats, però a mesura que avançava la nit i es guanyaven passes s'anaren distanciant els uns dels altres. Tot i això podem assegurar que tots ells avançaren a bon ritme i, amb sols tres baixes de mitjan camí, 24 ànimes arribaren a punt per prendre la xocolata i els *donuts* amb què es premià de bon matí els marxaïres que assoliren la meta.

Un grup molt més nombrós de veïns del nostre poble, cent i escacs, iniciaren la marxa a les 3:30 h. per des-

plaçar-se fins a Inca en autocar, i des d'allà fer l'ascens a Lluc, passant per Selva i Caimari. Aquests feren que la comitiva de llorencins que arribà a peu al cor de la Serra de Tramuntana fos nombrosa, tot i que quedà força dissimulada entre les 10.000 persones en què l'Associació d'Antics Blavets ha xifrat el nombre total de participants.

A les 9 del matí a l'Acolliment es va poder presenciar la tradicional

ofrena dels pobles de Mallorca a la Mare de Déu, en presència del president del Govern de les Illes Balears, en la qual els representants de Sant Llorenç des Cardassar oferiren un bell coixí brodat. Seguidament el prior del Santuari presidí l'eucaristia solemne en honor a la Mare de Déu de Lluc.

Setembre de 2008

Dia 28 de novembre, a les 20.00, a la biblioteca de Sant Llorenç

Josep A. Grimalt

parlarà de

El Rei en Jaume segons la tradició popular

Avui plou

Avui plou i fa fred. I no tenim res preparat per entregar a la revista!

Un nin i algunes nines de la classe ens hem assegut al voltant d' una taula a la classe d'informàtica a veure si escrivíem alguna cosa. Hem començat a parlar sobre el temps, mentre la mestra transcrivia la conversa.

- Mirau, per allà el cel és fosc i per allà gris. (Pere)

- Ha refrescat molt. (Rosa)

- I fa vent del nord. (Pere)

- Als telenotícies ja havien anunciat una baixada de temperatures d'uns deu graus. (Natàlia)

- Se veu que ja és la tardor. (Pere)

- No crec que poguem sortir al carrer a jugar, haurem de quedar-nos a casa i fer els deures. (Pere)

- O jugar amb la Nintendo (Alícia)

- Avui no podem fer feina a l'hortet. (Natàlia)

- Tampoc els nostres padrins no podran anar a foravila, avui. (Rosa)

- I les darreres plantes d'estiu que encara sobreviuen se moriran. (Pere)

- Però serà bo per a les plantes d'hivern, els sembrats creixeran. (Rosa)

- Haurem de treure els polars. (Rosa)

- I remenar els armaris. (Pere)

- Sí. Al racó de la roba ja hi tenim més de cinquanta bosses grosses de roba. (Alícia)

- I més que n'hi haurà! (Natàlia)

- Hi ha nins i mestres de l'escola que encara van amb màniga curta o calçons curts. I em fa un fred veure'ls! (Natàlia)

- Hi ha gent més fredolega i gent més calorosa. (Pere)

- A més, el temps, a vegades, va cap endavant i cap endarrere, com ara. (Pere)

- Segur que al pati hi tendrem molt de fred, perquè hi entra molt aquest vent. (Rosa)

- Però, si plou, podrem quedar al pati de dalt, per sort! (Rosa)

- No! Estam molt estrets, perquè som molts de nins i moltes nines i, a més, no ens deixen córrer. (Pere)

- I augmenta la possibilitat de que ens renyin! (Alícia)

- A dins les cases estan molt calentets i a les classes també! (Rosa)

- Però allà on s'hi està millor és a casa seva (científicament provat!) (Alícia)

- I haurem de beure "Actimel", perquè diuen que amb els canvis bruscs de temperatura baixen les defenses (Pere)

- Pere, ara què fas un anunci? (Alícia)

- És una broma, està bé posar-hi un poc d'humor! (Pere)

- Justament, avui tenim Educació Física! (Pere)

- Esperem que ens posin al poliesportiu cobert. (Natàlia)

- Però l'haurem de compartit amb els petits, amb la classe del meu germà. (Alícia)

- Si el temps segueix així, podrem encendre les estufes o fer foc. (Rosa)

- O posar l'aire condicionat! (Pere)

- Què no som molt "ecològics" nosaltres? (Rosa)

- Sí, però no hem de desaprofitar la tecnologia!

Ha passat el temps i s'ha omplert el paper, acabam la xerradeta i sortim de l'edifici nou per anar a la classe. Són les 11:15 h de dia 29 d'octubre, fa 13,5°C i el vent fort i fred fa que augmenti la sensació de fredor.

- El pins se mouen i els cabells també. (Pere)

- El vent es fort i ens empeny. (Rosa)

- Ara el cel s'ha aclarit, però enfora veim grans núvols blancs. (Natàlia)

- Segurament, continuarà plovent. (Alícia)

Pere, Rosa, Natàlia i Alícia
(Alumnes de 6è A)

La Joieria Femenies

anuncia que, després de 40 anys de restar oberta al públic, el dia 31 de desembre tancarà definitivament les seves portes, en haver arribat a l'edat de jubilació.

A partir del 15 de novembre començarà la liquidació de les seves existències, que s'oferiran a un preu especial als interessats

...i, cada dia, un gra més

full informatiu núm. 18 octubre 08

Hola,
Una vegada més som aquí per informar-vos.

* A l'hort ja han començat a créixer: les faves, els xítxeros, la ruca..., que sembrarem de llavor. També sembla que han aferrat els primers planters que hem sembratenguany: són lletugues, bledes, espinacs, cols... I comencen a treure l'ull les flors de les cabeces que sembraren els nins i les nines de tres anys. També hem refet les plantes de flor i les aromàtiques que acompanyen les hortalisses.

* En aquest moment estam posant les etiquetes amb nom i curs a les anses de totes les botelles d'oli per organitzar, de bell nou, la recollida. Per favor, tan si estan plenes com buides les botelles que teniu a casa, enviau-les a l'escola i farem el canvi.

* Per cert, hem intentat netejar les botelles que tenim abans de retornar-vos-les, però ens resulta impossible perquè no tenim els mitjans necessaris perquè quedin bé, serà precis que ens ajudeu, per això hauríeu de tenir en compte:

- que s'ha de colar l'oli en abo-car-lo a la botella,
- que convé torcar la botella abans d'enviar-la a l'escola,
- i que també l'hauréu de netejar quan la vos torneu, per evitar que s'acumuli el greix.

* Ah, ens oblidàvem de dir que, de moment, ja hem recollit 71,5 litres. (re-compte del 22-10-08)

* Ja ha començat, com cada any, la campanya "No la llancis". Recordau que no heu de tirar cap llauna de beguda, podeu dur-les a l'escola.

* Quatre alumnes del nostre curs van participar el passat 30 de setembre, a la presentació a Sa Màniga de la publicació "Diagnòstic Socioambiental del municipi de Sant Llorenç des Cardassar". Explicaren el resultat del Debat familiar que es va fer el passat curs escolar amb la col·laboració de l'alumnat de tercer

cicle i les seves famílies.

El mes que ve continuarem informant.

Alumnat de 6è nivell
CP Mestre Guillem Galmés

Amb el suport de

El diagnòstic socioambiental de l'Agenda Local 21

Unes 80 persones varen assistir a la presentació del diagnòstic socioambiental de Sant Llorenç des Cardassar, publicació realitzada en el marc de l'Agenda Local 21, que va tenir lloc dia 30 de setembre de 2008 a l'Auditori sa Màniga. El batle, Mateu Puigròs, el regidor de medi ambient, Mateu Frau, el Conseller de Cooperació Local, Miquel Rosselló i el tècnic d'Agenda Local 21 del Govern de les Illes Balears, Pep Martorell varen ser els encarregats de presentar l'acte. Per una banda, els responsables municipals varen presentar els resultats del diagnòstic socioambiental i les properes línies de treball de l'Agenda Local XXI i els representants del Consell de Mallorca i del Govern encoratjaren els assistents i l'Ajuntament a continuar el camí de l'Agenda Local 21. A l'acte també varen participar els alumnes de les tres escoles del municipi,

pi, que varen presentar els resultats del "debat familiar", que consisteix en la resposta de 93 qüestionaris sobre aspectes relacionats amb el municipi, realitzats en el marc del nucli familiar

de les famílies de 5è i 6è dels centres escolars.

Neus Andreu

Èxit de la prova pilot de recollida selectiva de matèria orgànica als hotels

El passat dia 16 d'octubre, va tenir lloc a l'Auditori sa Màniga, la presentació dels resultats de la prova pilot de recollida selectiva de matèria orgànica a 16 establiments hotelers del municipi de Sant Llorenç que es va iniciar el passat dia 1 d'agost.

nica a 16 establiments hotelers del municipi de Sant Llorenç que es va iniciar el passat dia 1 d'agost.

La Consellera de Medi Ambient del Consell de Mallorca, Catalina Julve, el Director insular de Residus, Pep Pastor, el batle, Mateu Puigròs, el regidor de medi ambient Mateu Frau i representants del sector hotelier han assistit a la presentació dels resultats de la prova pilot de recollida selectiva de matèria orgànica. Els resultats de la prova pilot són molt destacables perquè s'han recollit un total de 288 tones de fracció orgànica de residus municipals (FORM), el que suposa una mitjana de 4 tones diàries.

Els hotels que han participat en la prova pilot són: Club Orient Beach, Blau Mediterrani, Club Royal Mediterrani, Safari Park, Monte Safari, Protur Badia Park, Protur sa Coma Playa, Marfil Playa, Bahía Grande, Dunas, Hipocampo Palace, Hipocampo Playa, Bouganvilla, Sa Coma Platja, Club Torreblanca, Apartaments Vista Badia.

Amb aquesta campanya s'ha aconseguit que els hotels que hi han participat han reduït els residus de rebuig en un 26% de mitjana.

Neus Andreu

Mercat de valors

Una vegada va arribar al poble un senyor ben plantat i s'instal·là a l'únic hotel que hi havia.

Va posar un anunci a la revista local comunicant que estava disposat a comprar totes les moneies que li duguessin per 10 euros cada una. Els pagesos, que sabien que el bosc estava ple de moneies, partiren escapats a caçar-ne.

Tal com ho havia promès a l'anunci, el senyor va comprar sense remugar els centenars de moneies que li dugueren, al preu convengut de 10 euros, però com que ja en quedaven poques en el bosc i era difícil caçar-les, els pagesos perderen interès.

Llavors el senyor va oferir 20 euros per cada moneia i els pagesos correueren una altra vegada per caçar les poques moneies que encara hi havia, fins que va resultar gairebé impossible trobar-ne cap.

Arribats a aquest punt, el senyor va oferir 50 euros per cada moneia, però com que tenia negocis a la ciutat, va deixar l'assumpte en mans del seu ajudant.

Quan l'home se'n va haver anat, el seu ajudant va reunir tots els pagesos i els va dir: "Fixau-vos, aquesta gàbia està plena de milers de moneies que el meu xef va comprar per a la seva col·lecció. Jo us proposo vendre-vos les moneies per 35 euros i, quan ell torni de la ciutat, podreu tornar-li vendre'ls

per 50 euros cada un".

Els pagesos juntaren tots els seus estalvis i compraren els milers de moneies que hi havia dins la gran gàbia i esperaren el retorn del senyor.

Des d'aquell dia, no tornaren veure més ni el senyor ni el seu ajudant.

L'únic que veieren va esser la gàbia de moneies que havien comprat amb els estalvis de tota la seva vida.

Ara ja sabeu com funciona el mercat de valors.

Rebut per correu-e

**amb tu,
en català**

**comparteix
fes-te
voluntària** la llengua

Qui pot ser voluntari/ària?

Tothom ho pot ser. Només cal tenir ganes d'expressar-se en català. Pots fer de voluntari si...

...és un temps veient estudiar català però l'has usat poc perquè no tens prou seguretat.

...ets catalanoparlant i fagrades ajudar altres persones a ser-ho.

...mai no has anat a aprendre català, però t'interessa fagrades llançar-te a parlar-lo.

...creus que ets no catalanoparlant i tenen poques oportunitats de practicar el català.

...volies saber més coses sobre Mallorca, la seva gent i la seva cultura.

...t'agradaria saber coses d'altres països i d'altres cultures.

En què consisteix la campanya?

La campanya posa en contacte una persona que sap parlar català amb una altra que l'ha començat a aprendre i el vol practicar.

El voluntari que s'inscriu a la campanya es compromet a compartir 10 hores amb un altre voluntari a fi d'ensenyar el català per comunicar-se.

Informació i inscripció:

Paraula. Centre de Serveis Lingüístics
C. del Pare Bartomeu Pou, 31, baixos
07008 Palma · Tel. 971 761 301
De dilluns a divendres: de 9 a 14 h
De dilluns a dijous: de 17 a 20 h
www.paraula.cat

Qui serà la meua parella i quan ens trobarem?

Després d'emplenar un formulari d'inscripció, triarem la parella que més et convingui segons el que tu has indicat.

En un acte en què participaran altres voluntaris, et presentarem la teua parella lingüística i rebdràs material amb idees per parlar en català. Després vosaltres mateixos decidireu on trobar-vos (plaça, biblioteca, cafè...) i quan.

Què he de fer per ser voluntari/ària?

Tan sols has d'emplenar el formulari d'inscripció i indicar-nos...

- ...la teua disponibilitat horària.
- ...el parles català o el vols aprendre.
- ...les teues aficions.
- ...com vols que sigui la teua parella: sexe i edat aproximada.

On puc fer de voluntari/ària?

Al teu municipi o poble. En cas que no hi hagi prou persones voluntàries on vius, al vols assignarem una parella del poble més proper al teu.

Ajuntament de
Sant Llorenç des Cardassar

Àrea Socioeducativa i Cultural
C. Major, 7 · Tel. 971 588 548
De dilluns a divendres: de 8 a 14.30 h

Delegació de l'Ajuntament a Sa Coma
C. de Maresca, 2, 1r · Tel. 971 812 083
De dilluns a divendres: de 8 a 14.30 h

Delegació de l'Ajuntament a Son Carrió
C. Major, 7 · Tel. 971 588 619
De 9.30 a 13.30 h i de 16.30 a 20 h
Dimarts i tard

Els Malalts a Ciutadella

Pau Quina

A pesar que el darrer mes hagin fet altres curses destacables, com la TUI de Palma, en aquest número de la revista voldria centrar-me en la nombrosa expedició de "ma-

lalts" que anaren a assaltar Ciutadella, concretament a la mitja maratón de 21.097 metres que es disputà en aquesta preciosa ciutat menorquina. El recorregut començava pel popular passeig des Born (tan estimat per tots els santjoaners, que a Sant Llorenç són molts) i seguia pel casc urbà i el passeig marítim, per tornar al mateix lloc on s'havia començat. Aquest circuit era de 7.000 metres i es realitzà tres pics, fins a completar la distància total de 21.097 metres.

Quant als resultats, cal destacar el gran paper (que ja no és notícia) de na Cristina Fullana, que quedà segona en la categoria femenina; i el 27è lloc d'en Miquel Munar en la classificació absoluta, la qual cosa té mèrit si tenim en compte que corria amb monstres d'aquest esport, com ara en Martín Fiz. Pel que fa la resta de llorencins, la majoria també ocuparen un lloc més que digne

En Juanillo estirant de na Cristina i en Minero

En Del, en Zinho i en Sion en ple esforç

a la classificació general, a pesar que algun, pel que m'han dit, pagà els excessos del divendres vespre (i fins i tot els del dissabte).

Ja veieu, idò, que aquesta *malaltia* s'estén Mallorca enllà i segur que aviat ens sorprenen amb una nova expedició ben lluny de l'illa.

RESULTATS

27. Miquel Munar	1:25:53
34. Roberto García	1:28:40
65. Cristina Fullana	1:36:33
66. Joan Gomila "Juanillo"	1:36:40
79. Joan Riera Jaume	1:37:56
80. Jordi "Minero"	1:37:56
98. Jose Roldan "Zinho"	1:41:35
101. Jaume Monroig "Rotlo"	1:41:56
108. Miguel Ángel Alonso	1:43:02
138. Joan B. Melis Pont "Del"	1:50:02
161. Toni Ximelis	2:01:36

El Cardassar, crisi a la vista

Ja advertia la setmana passada que això de canviar d'entrenador cada inici de temporada no és positiu i, efectivament, una vegada fugit l'anterior tècnic, els resultats han començat a decaure. De fet, hem enllaçat cinc derrotes consecutives (contra el Poblera, el Margalidà, l'Esporles, el Llosetí i el Platges de Calvià), a falta de saber el resultat

contra l'Independent quan entrego aquest article. Tot això ha provocat que l'equip ja se situï a la posició dissetena i vegi ben a prop els llocs de descens, que, malauradament, ja ens són tan familiars.

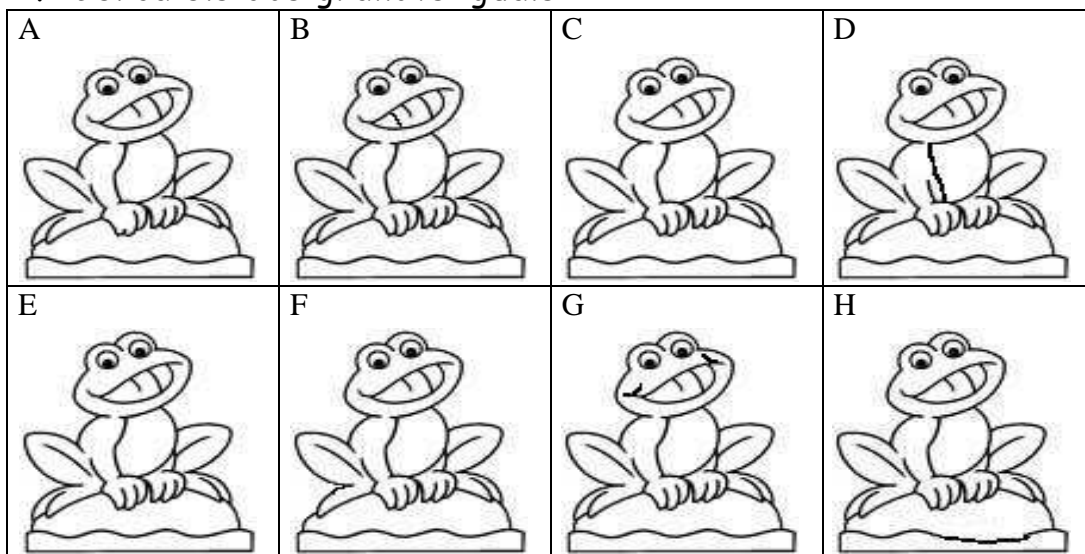
L'arribada d'en Mateu Munar (l'autèntic "apagafocs" d'aquest club) no ha tingut l'efecte desitjat i, per ara, no ha obtingut bons resultats. De totes maneres, encara és prest per jutjar la seva labor ja que cal tenir en compte que fa poc que ha arribat (i sense voler-ho ni pretendre-ho) i s'ha trobat amb una plantilla totalment nova i conformada al gust de l'anterior tècnic. Realment, li queda molta feina per fer i esperem que se'n surti tan bé com ho va fer les anteriors vegades. Coratge!!!

En Zinho pels carrers de Ciutadella

1.- Cerca els dos granots iguals:

Margalida Fiol

2.- Són noms de bolets:

ECSLANASTAG

ÓRLELOV

LAGORGI

COLENLPIR

OGOCMA

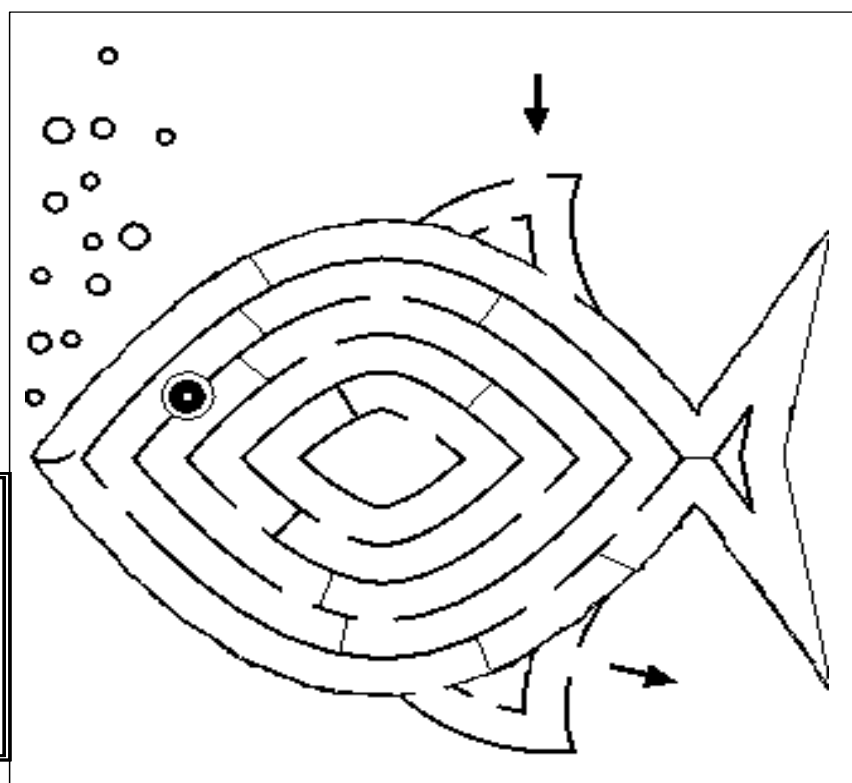
ROFTA

3.- Endevinalla:

**Una casa ben plena
de gent
que per més que
truquis i truquis
ningú et sent.**

Solucions al número
anterior

4.- Laberint:

2.- Les 7 diferències:

4.- Endevinalla:
La llimona

S	O	N	V	I	V	E	S	I	B	A	M
S	A	P	U	N	T	A	L	J	T		
P	O	C	A	F	A	R	I	N	A	O	C
F	S	X	H	E	J	H	X	I	R		
A	O	A	G	R	E	B	N	O	S	E	S
C	R	S	E	N	A	L	P	S	E	S	
C	A	L	I	C	A	N	T	B	Z	R	

La moral d'Aristòtil

Crom el Nòrdic

Introducció

En aquest capítol ens centrem només en la moral d'Aristòtil, resumint la informació d'E. Bréhier i sense fer gaire cas a la interpretació de B. Russell (qui tracta la moral aristotèlica quasi com si fos un mer conjunt de tractats que només donen com a resultat un pur avorriment i una absoluta monotonía); també, a part de Bréhier, accepto parcialment l'opinió de Luciano De Crescenzo, segons la qual la moral d'Aristòtil i dels peripatètics era un ideal eudemonista (eudemonia: del grec eudos, felicitat) que, tot i partir de tesis de caire intel·lectualista, no negava els béns emocionals i materials de la vida, tals com l'amistat, una certa posició econòmica, el sexe i la vida social. Ara en veurem una mostra.

La moral aristotèlica o peripatètica és un preparatori de la vida social i política (a diferència de la moral epicurea, que es considera autosuficient i rebutja la vida social i política, considerant que la vida en política és un estorb per a la felicitat). En certa manera, la moral, política, astronomia, física, teologia, metafísica i lògica (silogisme) d'Aristòtil giren entorn d'aquesta idea: un univers racional, amb éssers humans de motivacions racionals, format d'éter ("la substància que corre") i en el que les idees no tenen cap característica espiritual especial, doncs (a diferència de Plató) les idees i la matèria són dues parts unides en la mateixa substància. Aristòtil representa una pretesa "culminació racional" del pensament platònic, sofista i presocràtic (si bé molt més emparentat en el primer).

No obstant, ara ens centrarem en la moral aristotèlica (oblidant-nos de les restants parts del pensament de l'alumne de Plató).

Moral platònica contra aristotèlica

En la moral de Plató, un mètode pressumptament lògic (la "maièutica") derrotava el pensament sofista i aconseguia la victòria d'un pensament religiós i moral. I, a partir del pensament religiós i moralista es feia la política: els polítics són, precisament, homes preparats en

la virtut platònica de l'ascetisme i la fe en déu. Aquests polítics portarien sobre el poble un govern eficaç i, en gran mesura, basat en governs aristocràtics i teocràtics. Plató no es preocupa gaire per la felicitat: obeir als déus és obtenir la felicitat ni que sigui enmig de grans dolors o terribles misèries. Aquesta forma de govern, no cal dir-ho, té molts paral·lelismes amb alguns grans idealistes cristians. I, no cal dir-ho, Maquiavel, amb la seva tesi del governant dèspota i amic postís dels idealismes ("la fi justifica els mitjans", "no tinguis la virtut, però preocupa't de simular que la tens") és una ferma contradicció del "perfecte univers virtuós platònic". Avui en dia, la moral i el govern de Plató ens semblen com el comunisme: una doctrina que aparenta les millors intencions, però que, aplicada a la pràctica, acaba permetent els pitjors abusos i crims.

En canvi, Aristòtil trenca amb la moral de Plató en molts punts. Per a Plató (que hereda bastant l'esperit de Sòcrates) la moral religiosa i ascètica, només amb aprendre-la hom es fa virtuós. És per això que Sòcrates es convertí en predicador públic pels carrers d'Atenes, i que Plató intentava sempre que els seus escrits arribessin al poble (és per això que el jove atenès escrivia sempre els seus Diàlegs en una forma literària fàcil d'entendre). En canvi, Aristòtil no escriu Diàlegs amens sinó tractats llargs i, ben sovint, massa densos d'entendre; i també, el peripatetista no busca arribar al poble normal sinó a les èlites sàvies i erudites. Aristòtil no pensa que un atenès pobre, inculte, sense fills,

comú i tòpic pugui assolir la felicitat; és imprescindible, per a la felicitat, tenir una alta posició econòmica i social. Els déus de Plató prometien la felicitat només amb uns quants canvis de comportament i de conducta a tothom, inclosos als pobres; en canvi, les èlites aristotèliques neguen l'existència de cap felicitat a ningú que no sigui prou ric i pròsper com per poder dedicar-se a una vida de cultura i erudició (per dir-ho així).

Una moral de la felicitat

Per a Aristòtil, la felicitat (i no la cultura) és l'objectiu de la vida. No obstant, la cultura és un mitjà ineludible per a arribar a la felicitat (les classes baixes que no puguin permetre's arribar-hi, així com les classes altes que no es dediquin a la cultura, ambdues segons Aristòtil no poden obtenir la felicitat). No obstant, apart de la cultura hi ha altres aspectes necessaris per a la felicitat, les que ja hem mencionat (l'amistat, una certa posició econòmica, el sexe i la vida social, entre d'altres). De fet, Aristòtil (al contrari que Marc Aureli) no tenia problemes en compaginar la cultura amb alguns plaers de la vida: fou un home casat varies vegades, amant del matrimoni i pare atent; li agradava viure en la riquesa i ser amic dels monarques; fruïa d'una existència social tranquil·la i de l'amistat d'alguns alumnes; i fins mostrava un cert interès i devoció per les pràctiques religioses del seu temps (és un fet que la filosofia d'Aristòtil admet clarament l'existència de déu, tot i que d'un déu mecànic que movia l'univers ("el motor immòbil") més que no pas d'un déu benevolent i actiu com el déu cristià). Per tant, Aristòtil, més que negar el plaer, li feia algunes restriccions. El peripatètic no tenia pas l'antipatia social de pensadors com, per exemple, Nietzsche o Heràclit. És ben estrany: Aristòtil repeteix moltes vegades que la seva moral només és assequible per als aristòcrates i per a gent de molt alt nivell econòmic, però en alguns aspectes sembla que l'aristotelisme moral no és més que un conjunt de normes socials fàcil d'aplicar. (Està clar, però, que en el

temps d'Aristòtil, en el que el poble era sobretot analfabet i que no era molta la gent que tenia accés a la cultura i al coneixement, en aquells temps s'entén més la frase que només els rics puguin tenir accés a la vida intel·lectual i a la felicitat. Avui en dia, però, en que l'educació ja és bastant més a l'abast de la gent comuna, és difícil creure que Aristòtil hagués dit el mateix de néixer a la nostra època).

Epicur i Aristòtil: relatives similituds

És possible que Epicur basés la seva filosofia en aspectes eudemonistes i hedonistes d'Aristòtil? Analitzem els fets històrics. Epicur, tot i néixer a Samos, era de pares nascuts a Atenes. Als 18 anys, marxa a Atenes a fer el servei militar i just poc temps després d'arribar-hi, Aristòtil s'exilia a Calcis per la por de ser acusat d'impietat pels enemics d'Alexandre Magne. Epicur s'hi queda poc temps, però és molt probable que estudiés filosofia al Liceu aristotèlic junt amb Teofrast (deixeble i amic d'A-

ristòtil). Després marxa d'Atenes i hi torna molts anys després, per quedar-s'hi fins la mort.

És doncs, molt probable que Epicur fos influït per l'aristotelisme. De fet, en general es creu que la filosofia d'Epicur, en la moral i en la física, discuteix moltes idees del peripatètic. Analitzem, però, la idea de plaer epicurea i aristotèlica. Per a Epicur, la moral és una forma de superar els desenganys i els maldecaps de la vida; un cop la filosofia (formada per una lògica i una física atomista) ens desfaci de les falses preocupacions, podrem aconseguir el somni d'una vida tranquil·la enmig de la societat i dels nostres amics. Per a Aristòtil, l'objectiu és la felicitat, i tant la saviesa com els plaers (però sobretot la primera) ens són el mitjà per assolir l'eudemonia.

Per a Epicur, la saviesa és un mitjà per a assolir el plaer (i el plaer és felicitat segons aquest hedonista); per a Aristòtil, el plaer és un dels mitjans per facilitar la saviesa (i plaer + saviesa

= felicitat).

En realitat, tot i la menció eudemonica d'Aristòtil i Epicur, en la finalitat de l'eudemonia difereixen profundament Aristòtil i Epicur: per a Aristòtil l'objectiu dels béns econòmics i filantròpics és evitar "malestars distractors" i dedicar-se a la cultura; en canvi, per a Epicur, d'un tarannà menys "cultural", l'objectiu és distreure's en la vida, aconseguir amics i, a través de la serenitat, aconseguir la felicitat [per tant, ara seran els béns materials i la filantropia (encara que sigui en una mesura controlada) els que asseguraran la felicitat, no pas, com diu Aristòtil, que els béns materials són un mitjà per facilitar un fi (la saviesa) i la saviesa és el que dóna la felicitat].

Hi ha més coses importants de la moral d'Aristòtil. Però, complint amb la costum de fer curts els articles, preferim, per ara, deixar aquestes indicacions i esperar una nova ocasió per contar més coses interessants de la moral aristotèlica.

Pot actuar també a Sant Llorenç la policia de Son Servera?

Benvolguts senyors,

El dijous, dia 23 d'octubre, vaig rebre la visita de dos policies locals de Son Servera per comunicar-me les queixes d'un veïnat per les molèsties que li ocasionava un ca de la meva propietat.

Fins aquí tot pot semblar normal, si no fos perquè es donen les següents circumstàncies:

1) El meu domicili a Cala Millor està dins el terme municipal de Sant Llorenç des Cardassar, per la qual cosa em va extranyar que hagués de venir la policia d'un municipi veïnat per comunicar-me aquest fet.

Quan vaig demanar les corresponents explicacions, tant als policies locals com als seus comandaments, em confirmaren que no es tractava de cap error i que ells poden actuar dins d'un municipi veïnat.

Jo no me n'entenc gaire de lleis, però cercant per internet vaig trobar la llei 6/2005, de 3 de juny, de Coordinació

de les Policies Locals de les Illes Balears, i en el seu article 6 diu: "Els cossos de policia local actuaran a l'àmbit territorial dels seus municipis. No obstant això, els seus membres podran actuar fora del seu terme municipal quan siguin requerits per l'autoritat competent, en situacions d'emergència i prèvia autorització dels respectius batles".

Al meu parer, i per a qualsevol persona del carrer, no crec que el present cas sigui una emergència, com assenyala l'esmentada llei.

2) Segons consta a la Fulla de Serveis d'aquesta data de la Policia Local de Son Servera, la queixa o "denúncia" es refereix a un "ca perillós". Per a què vostès pu-

guin valorar la perillositat de l'esmentat ca, us n'adjunt una fotografia.

Més dades: nom, Sam; pès, 2'6 kg; edat, 2 anys; raça, xihuahua.

Gerardo Ruiz Gallego

Joan Roig

Jaumet: Bon vespre companys. En duis de fresques? O hem de seguir parlant de sa quantitat d'esport que mos va deixar pendent en Tomeu a sa darrera? Ala idò, parla, Tomeu.

Tomeu: Procuraré ser breu, perquè vertaderament duc molt de material. Com que es francesos en s'esport no mos han pogut aguantar mai, ja difamaren en es seu temps en Bahamontes, després li tocà an en Perico, i fins i tot n'Induráin va haver de passar per ses seves crítiques i calúmnies, maldament això no desmoralitzàs aquests esportistes. Enguany no deixaren anar en Contador an es Tour, ja que en Pereiro el 2006, en Contador el 2007 i el 2008, per seguir amb sa ratxa, li ha tocat guanyar an en Sastre. Tres anys seguit de maillot groc cap Espanya els ha encès sa bombilla i, com diu es refrany: Si no pots vèncer es teu enemic, aplegat amb ell, es francesos p'es pròxim estiu preparen un Tour a l'espanyola. Seguint amb so ciclisme: aquest any ha quedat clara sa superioritat mundial d'en Contador en ruta i d'en Llaneras en pista. En Nadal, en tennis, també ha demostrat ser es millor, i en futbol sa selecció, per no queda darrera, ha fet campiona d'Europa, i...

Xesc: Uep, para es carro, que si no arribes a ser breu mos passam sa vetllada només escoltant. Jo t'ajudaré, te xerraré del Carde. Deman: Com és possible, si se vella directiva va deixar un bon remanent, que sa nova comenci pujant es carnet i llevant es juvenil? Com és possible sa despedida de s'anterior directiva per sa porta de darrera, sense un sopar de comiat, i sense sebre fer un regal de recordatori pes quatre anys de fer feina junts? Com és possible que dins sa nova directiva s'hi mantengui es causant de sa ruptura? Hi ha més coses a demanar, però també queden més

dies. O això esper.

Julià: Tu Xesc, has tallat un poc de mala manera en Tomeu. Jo em pensava que era per parlar de política nacional, però ja veig que n'hauré de parlar jo. En Rajoy, quan se pensava tenir es micro tancat, li va sortir des cor, o sia, parlant amb sinceritat, va dir que s'avorria i que el molestava anar a sa desfilada militar de dia 12 d'octubre. Bé, aquest senyor va dedicar un any de sa seva vida a fer política, criticant en Zapatero perquè quan passava sa bandera de n'Aznar -o s'americana?, bé, és igual li va fer peresa aixecar-se. Ara resulta que ell hi va obligat. Idò, què hem de fer, si ells són així.

Tomeu: Gràcies Julià per sa teva defensa, però tanmateix seguiré. S'ex-directiva, va homenajar en Jaume Figuera, va aconseguir es canvi d'uralita de sa tribuna, començaren pagant deutes i acabaren amb remanent suficient per poder començar. De moment res més, però...

Ramon: Avui jo m'acostaré i vos ne contaré una d'en Rodrigo de Santos. An aquest bon senyor, segons declara, li proposaren col·laborar per descobrir qui era es líder de sa trama de corrupció des PP, a canvi d'una reducció de condemna. Ell, com que de petit tant a ca seva com a s'escola l'ensenyaren a no ser cueta, se va negar en rodó. Però com que cinc hores de xerrar plegats dues persones donen per molt, un moment donat li va escapar dir que ses inicials eren J.M., i que era un ex-polític. Qui putes deu ser? Evidentment ha de ser un tio molt enrotllat, per aconseguir corrupció a quasi tots es seus apartats. Serà en Julián Muñoz? Perquè a mi no se me n'ocorre d'altre. I a voltros?

Xesc: Mentres noltros siguem tan... com per poder perdre es temps

en manifestacions per coses tan insignificants com Son Espases, i no se trobi un líder per organitzar manifestacions per sa corrupció; mentres mos sia més còmode dir que tots són iguals, que per molt que lluitem contra es corruptes sempre n'hi haurà qualcun disposat a fer-se ric amb sos nostros dobbers...

Julià: No sé si vos heu fixat que es PP sempre diu: Exigim an es Govern... Mai demanen, ni aconsellen. Jo creia que després de tots es seus trulls baixarien un poc es to, idò no, segueixen exigint. Així, amb lo devots que són es seus seguidors, com voleu muntar manifestacions contra sa corrupció?

Jaumet: Me pareix que mos tornarà faltar temps i lloc. Podem passar a lo clàssic i acabar.

Xisco: Convé tenir amics fins i tot a l'infern. Tothom viu s'art que aprèn. Només diuen sa veritat ets al·lots, es vells i es gats.

Julià: Com més són, més s'emullen (Es Pacte). S'àguila no caça mosques. Infant i ca coneixen qui bé els fa.

Ramon: Casa cosa en es seu temps i a s'estiu xigales. Per sant Lluc, nesples a pelluc. A s'estiu, tothom viu.

Tomeu: Es premi més decepcionant per un esportista és sa medalla de plata, perquè si no perden no la guanyen. I es que més empipa, és es quart lloc. Dia de perdre no és dia de guanyar.

Jaumet: Per Nadal, una passa de gall. Per sant Antoni, una passa de dimoni. Fulla vella lluna nova, lluna nova fulla vella. Per Tots Sants, murtons i aglans, cames rotges i esclata-sangs. Flor de gener, no umpl es paner. Gallina vella fa bon brou.

Mariano: Jo n'amollaré uns quants de curtets. A ses sineueres per grossa i llarga que la tenguís, no toques voreres. Allà on hi ha pèl, hi ha alegria. Meló i dona, fins que no la tastes no saps si és bona. Mariner quan navega, se barca li pren es bot, un homo quan li ha entrat tot, encara mira d'empènyer.

Sa mare d'en Jaimito el vol acompanyar a fer un pixo i ell se posa a crida: tu no, tu no, sa padrina. Què passa Jaimito? Per què fa una temporadeta per anar ha fer pixos vols que t'acompanyi sa padrina? Perquè a sa padrina li tremolen ses mans.

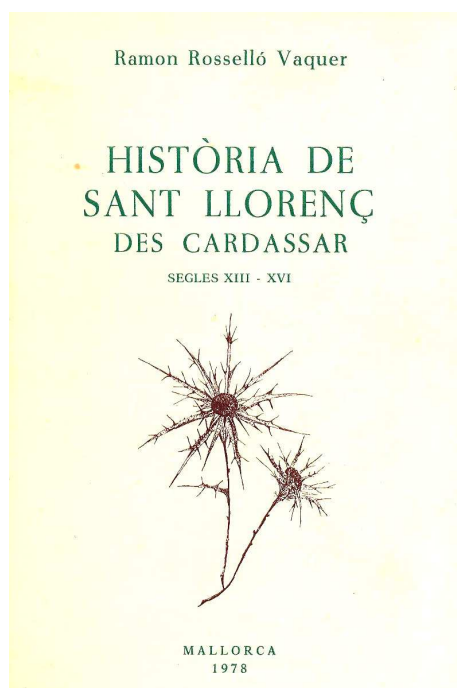
Dèiem

Tomàs Martínez

FA TRENTA ANYS **Octubre de 1978**

L'editorial de la revista, crec que es tractava d'un editorial comú a tota la premsa forana, es titulava LA NOSTRA LLENGUA A LES ESCOLES. En aquest escrit es reclamava a les autoritats competents la presència de la llengua materna a l'ensenyament i es feia una crida a la premsa illenca per tal que actuàs com a generadora d'opinió amb les qüestions relacionades amb l'autonomia política i la llengua del país.

De la col·laboració de Ramon Rosselló Vaquer, autor des textos, Josep Cortès Servera, autor dels dibuixos i Antoni Riera Melis, autor del pròleg, sortia a la llum la HISTÒRIA DE SANT LLORENÇ (Segles XIII, XIV, XV i XVI), uns dels pri-

mers treballs sobre la història del poble que després ha tengut continuïtat amb altres publicacions.

FA VINT ANYS **Octubre de 1988**

El 21 d'octubre és la festivitat de Santa Úrsula. A Mallorca se celebra la festa de les Verges, especialment la revetlla. La revista 143, octubre de 1988, es feia ressò d'aquesta festa.

L'entrevista del mes es dedicava a Pere Mesquida, "Pedrín", que explicava la seva tasca com a secretari de l'Associació de Pares d'Alumnes, com a secretari del grup de balls Card en Festa, com a actor del Grup Llorencí de Comèdies, com a presentador del Cardassar i com a col·laborador de Ràdio Popular. A la fotografia el podeu veure, un poquet més jove de cos, que no d'esperit.

El 25 d'octubre, després d'un acord amb la Comissió de Sanitat de l'Ajuntament, es posava en marxa al poble un servei de primera necessitat. En Joan Francesc Diego, obria consulta de

dentista a la Unitat Sanitària i es comprometia a fer les revisions periòdiques de l'alumnat de Sant Llorenç i Son Carrió.

FA DEU ANYS **Octubre de 1998**

El curs 1996-1997, a l'escola d'adults es realitzà un curs de monitors de Patrimoni Cultural i Natural. Coordinà aquest curs Aina Calvo Sastre, doctora en Ciències de l'Educació. N'Aina Calvo és, actualment, la batlessa de Palma.

J.A. Gregori i Ignasi Umbert publicaven el darrer article d'una sèrie titulada Quan esperàvem l'arribada del tren. L'article parla de les dificultats orogràfiques que es varen haver de superar per fer la línia de Manacor a Artà. També parla de la marxa que s'havia realitzat per reclamar el retorn del tren a la comarca. Coincideixen aquests deu anys de l'article amb la presentació del projecte de la línia Manacor-Artà que va fer dissabte, dia 18 d'octubre de 2008, el conseller de Mobilitat i Ordenació del Territori del Govern de les Illes Balears, Biel Vicens, a l'Auditori de Sa Màniga.

Un Auditorium, la construcció del qual, suposava un fort editorial de la revista en contra de com s'havia gestat i dut a terme el projecte.

